

**Κοινή γνωμοδότηση 2/2022
ΕΣΠΔ-ΕΕΠΔ σχετικά με την
πρόταση του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου για
εναρμονισμένους κανόνες
σχετικά με τη δίκαιη
πρόσβαση σε δεδομένα και
τη δίκαιη χρήση τους (Πράξη
για τα δεδομένα)**

Εκδόθηκε στις 4 Μαΐου 2022

Περίληψη

Με την παρούσα κοινή γνωμοδότηση, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ επιδιώκουν να επιστήσουν την προσοχή σε ορισμένες γενικές ανησυχίες σχετικά με την πρόταση νόμου για την πράξη για τα δεδομένα και να παροτρύνουν τα συννομοθετικά όργανα να αναλάβουν αποφασιστική δράση.

Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η πρόταση θα εφαρμόζεται σε ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, περιλαμβανομένων των συνδεδεμένων αντικειμένων («διαδίκτυο των πραγμάτων»), των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ή των ιατροφαρμακευτικών προϊόντων και των εικονικών βοηθών. Ορισμένα προϊόντα και υπηρεσίες ενδέχεται ακόμη και να επεξεργάζονται ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως δεδομένα που αφορούν την υγεία ή βιομετρικά δεδομένα. Δεδομένου ότι η πρόταση δεν αποκλείει ρητά ορισμένους τύπους δεδομένων από το πεδίο εφαρμογής της, τα δεδομένα που αποκαλύπτουν εξαιρετικά ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με φυσικά πρόσωπα θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής και χρήσης δεδομένων σύμφωνα με τους κανόνες που θεσπίζονται στην πρόταση.

Μολονότι επικροτούν τις προσπάθειες που καταβάλλονται για να διασφαλιστεί ότι η πρόταση δεν επηρεάζει το ισχύον πλαίσιο προστασίας των δεδομένων, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι απαιτούνται πρόσθετες εγγυήσεις προκειμένου να αποφευχθεί η υποβάθμιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην πράξη. Πρώτον, πρόσθετες εγγυήσεις είναι άκρως απαραίτητες, δεδομένου ότι τα δικαιώματα πρόσβασης, χρήσης και ανταλλαγής δεδομένων βάσει της πρότασης ενδέχεται να επεκταθούν σε οντότητες διαφορετικές από τα υποκείμενα των δεδομένων, περιλαμβανομένων των επιχειρήσεων, ανάλογα με τον νόμιμο τίτλο υπό τον οποίο χρησιμοποιείται η συσκευή. Δεύτερον, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν τη βαθιά ανησυχία τους για τις διατάξεις της πρότασης σχετικά με την υποχρέωση διάθεσης δεδομένων σε φορείς του δημόσιου τομέα και σε θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης σε περίπτωση «εξαιρετικής ανάγκης». Τέλος, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ανησυχία τους για το γεγονός ότι ο μηχανισμός εποπτείας που θεσπίζεται με την πρόταση μπορεί να οδηγήσει σε κατακερματισμένη και μη συνεπή εποπτεία.

1. Τα δικαιώματα πρόσβασης, χρήσης και κοινής χρήσης δεδομένων

Προκειμένου να περιοριστούν οι κίνδυνοι ερμηνείας ή εφαρμογής της πρότασης που θα μπορούσαν να επηρεάσουν ή να υπονομεύσουν την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ καλούν τα συννομοθετικά όργανα να διευκρινίσουν ρητά ότι η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων «υπερισχύει» σε περίπτωση σύγκρουσης με τις διατάξεις της πρότασης όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Προκειμένου να προωθηθεί η ελαχιστοποίηση των δεδομένων, τα προϊόντα θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να παρέχεται στα υποκείμενα των δεδομένων η δυνατότητα να χρησιμοποιούν συσκευές ανώνυμα ή με τον λιγότερο παρεμβατικό για την ιδιωτική ζωή τρόπο, ανεξάρτητα από τον νόμιμο τίτλο τους στη συσκευή. Οι κάτοχοι δεδομένων θα πρέπει επίσης να περιορίζουν όσο το δυνατόν περισσότερο την ποσότητα των δεδομένων που εξέρχονται από τη συσκευή (π.χ. με την ανωνυμοποίηση των δεδομένων).

Επιπλέον, η ενίσχυση του δικαιώματος στη φορητότητα των δεδομένων που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 31 ως ένας από τους στόχους της πρότασης θα απαιτούσε, στον βαθμό που πρόκειται για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, αποτελεσματική ενδυνάμωση των υποκειμένων των δεδομένων ώστε να τους δοθεί μεγαλύτερος έλεγχος επί των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν. Δεδομένου ότι ο ορισμός του «χρήστη» περιλαμβάνει νομικά πρόσωπα, σε περίπτωση άσκησης του εν λόγω δικαιώματος από μια επιχείρηση, αυτό λαμβάνει τη μορφή εμπορικής υποχρέωσης για τον κατασκευαστή/κάτοχο των δεδομένων να παρέχει

πρόσβαση στα δεδομένα στις επιχειρήσεις και να επιτρέπει την εκμετάλλευσή τους, και όχι το «δικαίωμα» των φυσικών προσώπων να έχουν πρόσβαση και να μεταφέρουν τα προσωπικά τους δεδομένα. Πράγματι, σύμφωνα με την έννοια του «χρήστη» που υιοθετείται στην πρόταση, τα φυσικά πρόσωπα δικαιούνται ενισχυμένο δικαίωμα φορητότητας μόνο παρεμπιπτόντως, ανάλογα με τον νόμιμο τίτλο υπό τον οποίο χρησιμοποιούν το προϊόν ή τη συναφή υπηρεσία (ιδιοκτησία, ενοικίαση ή χρηματοδοτική μίσθωση) και όχι με τη σχέση τους με τις πληροφορίες που αφορούν την ιδιωτική χρήση του προϊόντος ή της υπηρεσίας.

Ως εκ τούτου, για να επιτευχθεί η αποτελεσματική ενδυνάμωση των φυσικών προσώπων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, η έννοια του χρήστη στο άρθρο 2 παράγραφος 5 της πρότασης και σε ολόκληρο το κείμενο πρέπει να ενσωματωθεί και να διευκρινιστεί ως εξής: α) προσθέτοντας στον ορισμό των χρηστών «και των υποκειμένων των δεδομένων» β) διαφοροποιώντας σαφώς τις καταστάσεις όπου ο χρήστης είναι το υποκείμενο των δεδομένων από την κατάσταση όπου ο χρήστης δεν είναι το υποκείμενο των δεδομένων.

Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να διευκρινιστεί ότι, όταν ο χρήστης δεν είναι το υποκείμενο των δεδομένων, τυχόν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται από τη χρήση προϊόντος ή συναφούς υπηρεσίας διατίθενται στον χρήστη μόνο σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 9 του ΓΚΠΔ και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά περίπτωση, πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Παρόμοιοι προβληματισμοί ισχύουν για τη διάθεση δεδομένων σε τρίτους κατόπιν αιτήματος ενός επιχειρηματικού χρήστη.

Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι η πρόσβαση, η χρήση και η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από χρήστες εκτός των υποκειμένων των δεδομένων, καθώς και από τρίτους και κατόχους δεδομένων, θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε πλήρη συμμόρφωση με όλες τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, του κανονισμού EUDPR και της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, περιλαμβανομένης της ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την πρόσβαση των υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τους και της διευκόλυνσης της άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων από τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν επίσης ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι κάθε περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συμμορφώνεται ιδίως με το άρθρο 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ και, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της δυνατότητας αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, περιλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, με τις σχετικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 22 του ΓΚΠΔ.

Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν επίσης να συμπεριληφθούν στην πρόταση σαφή όρια ή περιορισμοί στη χρήση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται από τη χρήση προϊόντος ή υπηρεσίας από οποιαδήποτε άλλη οντότητα πλην των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως όταν τα εν λόγω δεδομένα είναι πιθανό να επιτρέψουν την εξαγωγή ακριβών συμπερασμάτων σχετικά με την ιδιωτική τους ζωή ή θα ενείχαν άλλως υψηλούς κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερόμενων προσώπων. Ειδικότερα, ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ συνιστούν τη θέσπιση σαφών ορίων όσον αφορά τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται από τη χρήση ενός προϊόντος ή συναφών υπηρεσιών για σκοπούς άμεσης εμπορικής προώθησης ή διαφήμισης, παρακολούθησης των εργαζομένων, βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας ή καθορισμού της επιλεξιμότητας για ασφάλιση υγείας, για τον υπολογισμό ή την τροποποίηση των ασφαλίσεων. Η παρούσα σύσταση δεν θίγει τυχόν περαιτέρω όρια που ενδέχεται να ενδείκνυνται, για παράδειγμα για την προστασία ευάλωτων προσώπων, ιδίως ανηλίκων, ή λόγω του ιδιαίτερα ευαίσθητου χαρακτήρα ορισμένων κατηγοριών δεδομένων (π.χ. δεδομένων που αφορούν τη χρήση ιατροτεχνολογικών προϊόντων ή βιομετρικών δεδομένων) και την προστασία που παρέχει η νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων.

2. Υποχρέωση διάθεσης δεδομένων σε περίπτωση «εξαιρετικής ανάγκης»

Όσον αφορά το κεφάλαιο V της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τη νομιμότητα, την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα της υποχρέωσης διάθεσης δεδομένων σε φορείς του δημόσιου τομέα και σε θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης σε περίπτωση «εξαιρετικής ανάγκης».

Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ότι οποιοδήποτε όριο του δικαιώματος στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να βασίζεται σε μια νομική βάση που είναι επαρκώς προσβάσιμη και προβλέψιμη και διατυπωμένη με επαρκή ακρίβεια ώστε να επιτρέπει στα φυσικά πρόσωπα να κατανοούν το πεδίο εφαρμογής της. Σύμφωνα με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, η νομική βάση πρέπει επίσης να καθορίζει την έκταση και τον τρόπο άσκησης των εξουσιών τους από τις αρμόδιες αρχές και να συνοδεύεται από επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία των φυσικών προσώπων από αυθαίρετες παρεμβάσεις.

Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι οι περιστάσεις που δικαιολογούν την πρόσβαση δεν είναι αυστηρά καθορισμένες και θεωρούν αναγκαίο ο νομοθέτης να ορίσει πολύ αυστηρότερα τις υποθέσεις εξαιρετικής ανάγκης. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι ορισμένοι οργανισμοί του δημόσιου τομέα και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου V ως τέτοια και θα πρέπει να μπορούν να υποχρεώνουν τους κατόχους δεδομένων να διαθέτουν δεδομένα μόνο σύμφωνα με τις εξουσίες που προβλέπονται από την τομεακή νομοθεσία.

3. Εφαρμογή και επιβολή

Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν τον κίνδυνο επιχειρησιακών δυσκολιών που ενδέχεται να προκύψουν από τον ορισμό περισσότερων από μία αρμόδιων αρχών που θα είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή και την επιβολή της πρότασης. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ έχουν σοβαρές ανησυχίες ότι η εν λόγω αρχιτεκτονική διακυβέρνησης θα οδηγήσει σε πολυπλοκότητα και σύγχυση τόσο για τους οργανισμούς όσο και για τα υποκείμενα των δεδομένων, σε αποκλίσεις στις ρυθμιστικές προσεγγίσεις σε ολόκληρη την Ένωση και, ως εκ τούτου, θα επηρεάσει τη συνέπεια της παρακολούθησης και της επιβολής.

Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τον ορισμό των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων ως αρμόδιων αρχών για την παρακολούθηση της εφαρμογής της πρότασης όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία είναι σημαντική για την αποφυγή ασυνεπειών και πιθανών συγκρούσεων μεταξύ των διατάξεων της πρότασης και των νόμων περί προστασίας των δεδομένων, καθώς και για τη διαφύλαξη του θεμελιώδους δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και στο άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ ζητούν από τα συννομοθετικά όργανα να ορίσουν επίσης εθνικές εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων ως αρμόδιες συντονιστικές αρχές βάσει της παρούσας πρότασης. Οι εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων διαθέτουν μοναδική εμπειρογνωμοσύνη, τόσο νομική όσο και τεχνική, όσον αφορά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της επεξεργασίας δεδομένων. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ είναι της γνώμης ότι, δεδομένου ότι ο ΓΚΠΔ εφαρμόζεται όταν τα δεδομένα προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα σε ένα σύνολο δεδομένων είναι άρρηκτα συνδεδεμένα, ο ρόλος των αρχών προστασίας δεδομένων θα πρέπει να υπερσχύει στην αρχιτεκτονική διακυβέρνησης της πρότασης.

Έχοντας υπόψη τον εποπτικό ρόλο του ΕΕΠΔ ως αρχής προστασίας δεδομένων για τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το γεγονός ότι ορισμένα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και

τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν επίσης να ενεργούν ως χρήστες ή κάτοχοι δεδομένων κατά την έννοια της παρούσας πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να συμπεριληφθεί παραπομπή στον ΕΕΠΔ ως αρμόδιας αρχής για την εποπτεία της συνολικής πρότασης, στον βαθμό που αφορά τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης.

Πίνακας περιεχομένων

1	Γενικές πληροφορίες	7
2	Πεδίο εφαρμογής της γνωμοδότησης	8
3	Εκτίμηση.....	9
3.1	Γενικά σχόλια	9
3.2	Αλληλεπίδραση της πρότασης με τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων	11
3.3	Αλληλεπίδραση της πρότασης με την DMA και την DGA.....	13
3.4	Γενικές διατάξεις (Κεφάλαιο I της πρότασης).....	15
3.4.1	Άρθρο 1: Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής.....	15
3.4.2	Άρθρο 2: Ορισμοί.....	15
3.5	Κοινοχρησία δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών και μεταξύ επιχειρήσεων (Κεφάλαιο II της πρότασης).....	16
3.6	Υποχρεώσεις για τους κατόχους των δεδομένων που υποχρεούνται εκ του νόμου να καθιστούν διαθέσιμα τα δεδομένα και ρήτρες σχετικά με την πρόσβαση στα δεδομένα και τη χρήση τους μεταξύ επιχειρήσεων (Κεφάλαια III και IV της πρότασης).....	21
3.7	Πρόσβαση και χρήση δεδομένων από φορείς του δημόσιου τομέα και θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης (Κεφάλαιο V).....	25
3.8	Διεθνείς εγγυήσεις για τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα (Κεφάλαιο VII της πρότασης).....	30
3.9	Εφαρμογή και επιβολή (Κεφάλαιο IX της πρότασης).....	31

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Έχοντας υπόψη το άρθρο 42 παράγραφος 2 του κανονισμού 2018/1725, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ,

Έχοντας υπόψη τη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και ιδίως το παράρτημα XI και το πρωτόκολλο 37 αυτής, όπως τροποποιήθηκαν με την απόφαση της Μικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 154/2018 της 6ης Ιουλίου 2018,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Η πρόταση νόμου για την πράξη για τα δεδομένα («η πρόταση») θεσπίζεται σύμφωνα με την ανακοίνωση με τίτλο «Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα» («η στρατηγική για τα δεδομένα »)¹.
2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων («ΕΣΠΔ») και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων («ΕΕΠΔ») επισημαίνουν ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, «οι πολίτες θα εμπιστευθούν και θα ενστερνιστούν τις καινοτομίες που βασίζονται σε δεδομένα, μόνον εάν είναι βέβαιοι ότι οποιαδήποτε κοινοχρησία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ΕΕ θα συμμορφώνεται πλήρως με τους αυστηρούς κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων»².
3. Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική της έκθεση, η πρόταση «αποτελεί βασικό πυλώνα και τη δεύτερη σημαντική πρωτοβουλία που εξαγγέλλεται στη στρατηγική για τα δεδομένα. Ειδικότερα, συμβάλλει στη δημιουργία ενός διατομεακού πλαισίου διακυβέρνησης για την πρόσβαση και τη χρήση δεδομένων νομοθετώντας σε θέματα που επηρεάζουν τις σχέσεις μεταξύ των παραγόντων της οικονομίας δεδομένων, προκειμένου να παρέχονται κίνητρα για την οριζόντια ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των τομέων». Οι ειδικοί στόχοι της πρότασης είναι οι ακόλουθοι:

– «Διευκόλυνση της πρόσβασης σε δεδομένα και της χρήσης τους από τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις, με παράλληλη διατήρηση των κινήτρων για επενδύσεις σε τρόπους δημιουργίας αξίας μέσω δεδομένων.

– Πρόβλεψη της χρήσης από τους φορείς του δημόσιου τομέα και τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς της Ένωσης δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή επιχειρήσεων σε ορισμένες περιπτώσεις όπου υπάρχει εξαιρετική ανάγκη σε δεδομένα.

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα», της 19ης Φεβρουαρίου 2020, COM (2020) 66 final.

² Ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα, Εισαγωγή, σελίδα 1.

- Διευκόλυνση της αλλαγής υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους και παρυφών.
- Θέση σε εφαρμογή εγγυήσεων κατά της παράνομης διαβίβασης δεδομένων χωρίς κοινοποίηση από τους παρόχους υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους.
- Πρόβλεψη της ανάπτυξης προτύπων διαλειτουργικότητας για δεδομένα που θα επαναχρησιμοποιούνται μεταξύ τομέων»³.

2 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

4. Στις 23 Φεβρουαρίου 2022, η Επιτροπή δημοσίευσε την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τη δίκαιη πρόσβαση σε δεδομένα και τη δίκαιη χρήση τους («Πράξη για τα δεδομένα») ή («η πρόταση»).
5. Στις 23 Φεβρουαρίου 2022, η Επιτροπή ζήτησε την από κοινού γνωμοδότηση του ΕΣΠΔ και του ΕΕΠΔ («γνωμοδότηση») βάσει του άρθρου 42 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 (EUDPR) σχετικά με την πρόταση.
6. **Η πρόταση έχει ιδιαίτερη σημασία για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα. Το πεδίο εφαρμογής της γνώμης περιορίζεται στις πτυχές της πρότασης που είναι συναφείς και αφορούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν έναν από τους κύριους πυλώνες της πρότασης.**
7. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ χαιρετίζουν την αιτιολογική σκέψη 7 της πρότασης, όπου αναφέρεται ρητά ότι η πρόταση συμπληρώνει και δεν θίγει το δίκαιο της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, ιδίως τον ΓΚΠΔ και την οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.
8. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι **είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί και να διατηρηθεί ο σεβασμός και η εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όταν εμπλέκονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της πρότασης, είναι σημαντικό να αποφεύγεται σαφώς στο νομικό κείμενο της πρότασης οποιαδήποτε ασυνέπεια και πιθανή σύγκρουση με τον ΓΚΠΔ, την οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ή τον κανονισμό EUDPR. Αυτό όχι μόνο για λόγους ασφάλειας δικαίου, αλλά και για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η πρόταση να έχει ως αποτέλεσμα την άμεση ή έμμεση διακύβευση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης») και στο άρθρο 16 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ»).**
9. Δεδομένου ότι η πρόταση, όπως εξηγείται περαιτέρω στην παρούσα γνώμη, εγείρει αρκετές ανησυχίες όσον αφορά την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, **στόχος της παρούσας γνώμης δεν είναι να παράσχει εξαντλητικό κατάλογο όλων των ζητημάτων, ούτε να διατυπώνει πάντοτε εναλλακτικές**

³ Αιτιολογική έκθεση, σελίδα 3.

προτάσεις διατύπωσης. Αντ' αυτού, η παρούσα γνωμοδότηση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των κύριων κρίσιμων σημείων, όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, της πρότασης.

3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ

3.1 Γενικά σχόλια

10. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ αναγνωρίζουν τον στόχο της αξιοποίησης του δυναμικού των πληροφοριών που πρέπει να εξάγονται από τα δεδομένα, προκειμένου να αποκτούν πολύτιμες γνώσεις για σημαντικές κοινές αξίες και για τη δράση για την υγεία, την επιστήμη, την έρευνα και το κλίμα. Επιπλέον, επισημαίνουν ότι ο ΓΚΠΔ το επιτρέπει ήδη αυτό όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
11. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ αναγνωρίζουν επίσης τη σημασία και χαιρετίζουν τον στόχο της παροχής αποτελεσματικότερου δικαιώματος στη φορητότητα των δεδομένων, με σκοπό τη διευκόλυνση της καινοτομίας και την προώθηση του ανταγωνισμού και την ενδυνάμωση των καταναλωτών που χρησιμοποιούν προϊόντα ή συναφείς υπηρεσίες, ώστε να ελέγχουν ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται τα δεδομένα που παράγονται από τη χρήση του προϊόντος ή της συναφούς υπηρεσίας⁴.
12. Η πρόταση αποσκοπεί στη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για τη διάθεση δεδομένων που παράγονται από τη χρήση προϊόντος ή συναφούς υπηρεσίας που είναι διαθέσιμη στον χρήστη του εν λόγω προϊόντος ή υπηρεσίας, για τη διάθεση δεδομένων από τους κατόχους δεδομένων σε αποδέκτες δεδομένων⁵. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ αναγνωρίζουν ότι το προβλεπόμενο πεδίο εφαρμογής της πρότασης δεν αφορά αποκλειστικά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, αλλά, αντιθέτως, θα ισχύει τόσο για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όσο και για τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται από τη χρήση προϊόντων και υπηρεσιών κατά την έννοια της πρότασης.
13. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ σημειώνουν, ωστόσο, ότι το ενισχυμένο δικαίωμα στη φορητότητα θα επεκταθεί σε **ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών που ενδέχεται να αποκαλύπτουν εξαιρετικά ευαίσθητα δεδομένα** που αφορούν φυσικά πρόσωπα, περιλαμβανομένων παιδιών και άλλων ευάλωτων κατηγοριών υποκειμένων των δεδομένων. Η πρόταση στοχεύει ρητά στα δεδομένα που παράγονται από το διαδίκτυο των πραγμάτων και το διαδίκτυο των σωμάτων, περιλαμβανομένων των οχημάτων, του οικιακού εξοπλισμού και των καταναλωτικών αγαθών, των ιατροτεχνολογικών προϊόντων και των ιατροφαρμακευτικών προϊόντων.⁶ Τα δεδομένα που παράγονται από τα εν λόγω συνδεδεμένα αντικείμενα θα γίνονται αντικείμενο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων πρόσβασης στα δεδομένα που εισάγονται με την πρόταση. Κατά συνέπεια, τα δεδομένα από τους πιο ιδιωτικούς χώρους και τον περιβάλλοντα χώρο του υποκειμένου των δεδομένων μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία, το ίδιο και εξαιρετικά ευαίσθητα δεδομένα υγείας.
14. Η πρόταση δεν κάνει διάκριση μεταξύ των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ, και άλλων δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα κατά τον

⁴ Αιτιολογική έκθεση, σ. 13.

⁵ Άρθρο 1 παράγραφος 1 της πρότασης.

⁶ Αιτιολογική σκέψη 14 της πρότασης.

καθορισμό του πεδίου εφαρμογής των δικαιωμάτων πρόσβασης, ανταλλαγής και χρήσης των δεδομένων. Επιπλέον, **τα δικαιώματα πρόσβασης, χρήσης και ανταλλαγής δεδομένων βάσει της πρότασης ενδέχεται πρακτικά να επεκταθούν σε οντότητες διαφορετικές από τα υποκείμενα των δεδομένων**, περιλαμβανομένων των επιχειρήσεων, ανάλογα με τον νόμιμο τίτλο υπό τον οποίο χρησιμοποιείται το προϊόν. Ως εκ τούτου, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις ανταλλαγής δεδομένων που προτίθεται να θεσπίσει η πρόταση δημιουργούν **σημαντικό κίνδυνο συλλογής, ανταλλαγής και χρήσης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εν αγνοία του υποκειμένου των δεδομένων**, ιδίως εάν δεν προσδιορίζονται σύμφωνα με τις συστάσεις που διατυπώνονται στην παρούσα γνώμη, ιδιαίτερα σε περίπτωση άσκησης του δικαιώματος στη φορητότητα των δεδομένων από χρήστη διαφορετικό από το υποκείμενο των δεδομένων. Παραδείγματα περιπτώσεων προβληματικής χρήσης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, συσκευές παρακολούθησης της θέσης προϊόντων ή υπηρεσιών που μεταφέρονται ή λειτουργούν από υποκείμενα των δεδομένων τα οποία δεν είναι «χρήστες» κατά την έννοια της πρότασης.

15. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ ανησυχούν ότι η πρόταση στο παρόν κείμενό της θα προωθήσει σε μεγάλο βαθμό την εξέλιξη προς την «εμπορευματοποίηση» των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θεωρούνται απλώς εμπορεύσιμο αγαθό. Κάτι τέτοιο όχι μόνο θα υπονόμει την ίδια την έννοια της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και την ανθρωποκεντρική προσέγγιση που επιθυμεί να υποστηρίξει η ΕΕ στη στρατηγική της για τα δεδομένα, αλλά θα ενείχε επίσης τον κίνδυνο υπονόμησης των δικαιωμάτων στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων ως θεμελιωδών δικαιωμάτων⁷.
16. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζουν και χαιρετίζουν τις προσπάθειες που καταβάλλονται για να διασφαλιστεί ότι η πρόταση δεν επηρεάζει το ισχύον καθεστώς προστασίας δεδομένων που προβλέπεται από τον ΓΚΠΔ και την οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Κατόπιν αυτού, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι **απαιτούνται πρόσθετες εγγυήσεις** προκειμένου να αποφευχθεί η υποβάθμιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην πράξη.
17. Στην υπόλοιπη γνωμοδότηση, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ διατυπώνουν συστάσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να καταστούν αποτελεσματικότερες στο πλαίσιο της πρότασης οι σχετικές αρχές, εγγυήσεις και υποχρεώσεις προστασίας δεδομένων. Δεδομένου του ευρέος πεδίου εφαρμογής των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που ορίζονται στην πρόταση όσον αφορά την πρόσβαση, τη χρήση και την ανταλλαγή δεδομένων, οι γενικές παραπομπές στον ΓΚΠΔ δεν επαρκούν. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι απαιτούνται περαιτέρω διευκρινίσεις, ιδίως όταν το κείμενο της πρότασης ενέχει τον κίνδυνο να οδηγήσει σε παρερμηνείες, εάν δεν επισημαίνεται ρητά μια πιο ολοκληρωμένη παραπομπή στη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων (τόσο στον ΓΚΠΔ όσο και στην οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες). Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι, ελλείψει τέτοιων διευκρινίσεων, υπάρχει κίνδυνος η πρόταση να μειώσει το επίπεδο προστασίας των υποκειμένων των δεδομένων, σε αντίθεση με τους δεδηλωμένους στόχους της Επιτροπής.
18. Οι εν λόγω συστάσεις οφείλονται επίσης στο ασαφές πεδίο εφαρμογής (που αναφέρεται σε δεδομένα προσωπικού ή/και σε μη προσωπικού χαρακτήρα) των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων

⁷ Βλ. σχετικά επίσης https://edpb.europa.eu/system/files/2021-05/edpb_statementondga_19052021_en_0.pdf σελ. 4.

πρόσβασης, ανταλλαγής και χρήσης δεδομένων από τους κατόχους δεδομένων, τους χρήστες (ως μη υποκείμενα δεδομένων) και τρίτους ή αποδέκτες που ορίζονται στην πρόταση.

19. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ενισχυμένο δικαίωμα φορητότητας θα επεκταθεί σε ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών που ενδέχεται να αποκαλύπτουν εξαιρετικά ευαίσθητα δεδομένα σχετικά με φυσικά πρόσωπα, προκειμένου να μην υπονομευθεί το επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η πρόταση θα πρέπει να διευκρινίζει ρητά και σαφώς ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από κατόχους δεδομένων, χρήστες (ως μη υποκείμενα δεδομένων) και τρίτους ή αποδέκτες υπόκειται σε όλους τους όρους και κανόνες που προβλέπονται από τη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων⁸.

3.2 Άλληλεπίδραση της πρότασης με τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων

20. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι το άρθρο 1 παράγραφος 3 της πρότασης ορίζει ότι «Το ενωσιακό δίκαιο σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της ιδιωτικής ζωής και του απορρήτου των επικοινωνιών και της ακεραιότητας του τερματικού εξοπλισμού εφαρμόζεται στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό» και ότι η πρόταση «δεν επηρεάζει τη δυνατότητα εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και της οδηγίας 2002/58/ΕΚ, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών και αρμοδιοτήτων των εποπτικών αρχών». Επιπλέον, η ίδια διάταξη ορίζει ότι «[ό]σον αφορά τα δικαιώματα που προβλέπονται στο κεφάλαιο II του παρόντος κανονισμού, και όταν οι χρήστες είναι τα υποκείμενα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το εν λόγω κεφάλαιο, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού συμπληρώνουν το δικαίωμα φορητότητας των δεδομένων βάσει του άρθρου 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679».
21. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ χαιρετίζουν θερμά τον στόχο του άρθρου 1 παράγραφος 3 της πρότασης, ο οποίος είναι να διασφαλιστεί ότι η εφαρμογή των υφιστάμενων κανόνων και αρχών για την προστασία των δεδομένων δεν θα επηρεαστεί ούτε θα υπονομευθεί. Στη δήλωσή του σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τη στρατηγική για τα δεδομένα⁹, το ΕΣΠΔ κάλεσε την Επιτροπή να διασφαλίσει την ασφάλεια δικαίου και τη συνοχή με το υφιστάμενο πλαίσιο προστασίας δεδομένων. Ειδικότερα, το ΕΣΠΔ ενθάρρυνε την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι θα υπερισχύουν οι κανόνες και οι αρχές προστασίας των δεδομένων κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
22. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν με ικανοποίηση ότι το συμβιβαστικό κείμενο της Πράξης για τη διακυβέρνηση δεδομένων («DGA»), τόσο στις αιτιολογικές σκέψεις όσο και στο διατακτικό του, αναφέρει ρητά ότι σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των διατάξεων της DGA και του δικαίου της

⁸ Βλ. συγκεκριμένα παράγραφο 22, υποσημείωση 8, της γνωμοδότησης.

⁹ Δήλωση του ΕΣΠΔ σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τη στρατηγική για τα δεδομένα, 18 Νοεμβρίου 2021.

Ένωσης ή του εθνικού δικαίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, θα πρέπει να υπερισχύει το τελευταίο¹⁰.

23. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν θερμά την τροποποίηση του άρθρου 1 παράγραφος 3 της πρότασης, ώστε να εναρμονιστεί με τη διατύπωση της DGA, προκειμένου να ενισχυθεί η συνοχή μεταξύ της πρότασης, της DGA και της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι θα πρέπει να εισαχθεί παραπομπή στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725 στο άρθρο 1 παράγραφος 3 και στην αιτιολογική σκέψη 30¹¹.
24. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι αυτή η ρητή δήλωση είναι απαραίτητη υπό το πρίσμα των οντοτήτων που μπορούν να επωφεληθούν από το δικαίωμα πρόσβασης, χρήσης και ανταλλαγής δεδομένων που παράγονται από τη χρήση προϊόντων ή συναφών υπηρεσιών. Η πρόταση εκχωρεί τα εν λόγω δικαιώματα στον «χρήστη», ο οποίος ορίζεται ως «*φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στην κυριότητά του, νοικιάζει ή μισθώνει ένα προϊόν ή λαμβάνει υπηρεσίες*»¹². Η αιτιολογική σκέψη 18 διευκρινίζει ότι ένας χρήστης ενδέχεται να είναι *επιχείρηση ή καταναλωτής* που έχει αγοράσει, νοικιάσει ή μισθώσει χρηματοδοτικά το προϊόν. Ως εκ τούτου, το δικαίωμα πρόσβασης, χρήσης και ανταλλαγής δεδομένων πρακτικά ενδέχεται να επεκταθεί σε οντότητες διαφορετικές από το υποκείμενο των δεδομένων, περιλαμβανομένων των επιχειρήσεων, ανάλογα με τον νόμιμο τίτλο υπό τον οποίο χρησιμοποιείται το προϊόν¹³.
25. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζουν ότι οντότητες διαφορετικές από το υποκείμενο των δεδομένων ενδέχεται να έχουν νόμιμο λόγο πρόσβασης σε δεδομένα που παράγονται από τη χρήση προϊόντος ή συναφούς υπηρεσίας. Ταυτόχρονα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι υπάρχει επίσης σημαντικός κίνδυνος να ασκηθούν τα δικαιώματα πρόσβασης, ανταλλαγής ή χρήσης των δεδομένων που παράγονται από τη χρήση ενός προϊόντος ή μιας συναφούς υπηρεσίας με σκοπό την αδικαιολόγητη παρέμβαση στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων. Για παράδειγμα, ένας εργοδότης που έχει αγοράσει εικονικούς φωνητικούς βοηθούς και τους έχει διαθέσει στους υπαλλήλους του θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης προκειμένου να αποκτήσει πρόσβαση στο ιστορικό αναζήτησης.
26. Προκειμένου να περιοριστούν οι κίνδυνοι ερμηνείας ή εφαρμογής της πρότασης που θα μπορούσαν να επηρεάσουν ή να υπονομεύσουν την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ καλούν τα συννομοθετικά όργανα να ενισχύσουν τη διατύπωση του

¹⁰ Άρθρο 1 παράγραφος 2α και αιτιολογική σκέψη 3α του σχεδίου κανονισμού για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση δεδομένων (Πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων)- κείμενο που υπόκειται σε αναθεώρηση, Δεκέμβριος 2021, διαθέσιμο στη διεύθυνση <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/11/30/promoting-data-sharing-presidency-reaches-deal-with-parliament-on-data-governance-act/>

¹¹ Ενώ το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της πρότασης αναφέρει ότι ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε «*φορείς του δημόσιου τομέα και θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης που ζητούν από τους κατόχους δεδομένων να διαθέσουν δεδομένα, όταν υπάρχει εξαιρετική ανάγκη για τα εν λόγω δεδομένα με σκοπό την εκτέλεση καθήκοντος δημόσιου συμφέροντος και στους κατόχους των δεδομένων που παρέχουν τα εν λόγω δεδομένα ως απάντηση στο εν λόγω αίτημα*» (π.χ. Θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί της ΕΕ που υποβάλλουν αιτήματα σύμφωνα με το κεφάλαιο V), δεν αποκλείει τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της ΕΕ από την έννοια του «χρήστη» ούτε από την έννοια του «αποδέκτη». Σε κάθε περίπτωση, κάθε αίτημα που προέρχεται από θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της ΕΕ θα πρέπει επίσης να συμμορφώνεται με τον κανονισμό EUDPR (εκτός από τις απαιτήσεις που ορίζονται στο κεφάλαιο V).

¹² Το άρθρο 2 παράγραφος 5 της πρότασης αναφέρεται σε «υπηρεσίες», αλλά πρέπει να διορθωθεί ώστε να αναφέρεται στον ενικό ως «υπηρεσία».

¹³ Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 18 της πρότασης.

άρθρου 1 παράγραφος 3, διευκρινίζοντας ρητά ότι, σε περίπτωση σύγκρουσης με τις διατάξεις της πρότασης, «**υπερισχύει**» η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

27. Τέλος, το ΕΣΠΔ και το ΕΕΠΔ συνιστούν επίσης να γίνεται **σαφής διάκριση**, στο(στα) άρθρο(-α) 3, 4, 5, 6, 8 της πρότασης, μεταξύ των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων να έχουν πρόσβαση και να χρησιμοποιούνται δεδομένα που παράγονται από τη δική τους χρήση προϊόντων ή συναφών υπηρεσιών και των πιθανών δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων άλλων παραγόντων. Η πρόσβαση και η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από χρήστες πλην του υποκειμένου των δεδομένων θα πρέπει να **είναι δυνατή μόνο** στον βαθμό που όλες οι εφαρμοστέες αρχές και κανόνες για την προστασία των δεδομένων επιτρέπουν την εν λόγω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα¹⁴.
28. Για παράδειγμα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θα επικροτούσαν μια αιτιολογική σκέψη στην οποία αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, η εκτέλεση μιας σύμβασης δύναται να αποτελεί νομικό λόγο για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μόνον εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή εάν λαμβάνονται μέτρα κατόπιν αιτήματος του υποκειμένου των δεδομένων πριν από τη σύναψη σύμβασης. Επιπλέον, η εν λόγω αιτιολογική σκέψη θα πρέπει επίσης να αναφέρει ότι η απαίτηση της «αναγκαιότητας» δεν ικανοποιείται με την απλή συμπερίληψη μιας συμβατικής ρήτρας που προβλέπει την επεξεργασία. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να μπορεί να αποδεικνύει πως το κύριο αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης με το υποκείμενο των δεδομένων δεν μπορεί, βάσει πραγματικών στοιχείων, να εκτελεστεί αν δεν διενεργηθεί η συγκεκριμένη επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα¹⁵.

3.3 Αλληλεπίδραση της πρότασης με την DMA και την DGA

29. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η πρόταση αποσκοπεί στη **συμπλήρωση**¹⁶ της πρότασης για την **Πράξη για τις Ψηφιακές Αγορές («DMA»)**¹⁷ και της DGA¹⁸.
30. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι οι **επιχειρήσεις που ορίζονται ως ρυθμιστές της πρόσβασης στο πλαίσιο της DMA** δεν είναι επιλέξιμα **τρίτα μέρη** για την ανταλλαγή δεδομένων σύμφωνα με την πρόταση¹⁹.

¹⁴ Όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να διευκρινιστεί η φύση του ενισχυμένου δικαιώματος στη φορητότητα των δεδομένων:

σε περίπτωση άσκησης του εν λόγω δικαιώματος από μια επιχείρηση, αυτό θα αφορά την εμπορική υποχρέωση του κατασκευαστή/κατόχου των δεδομένων να παρέχει πρόσβαση σε δεδομένα στην επιχείρηση, υπό όλες τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς του ΓΚΠΔ, και όχι το «δικαίωμα» να κρατά και να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

¹⁵ ΕΣΠΔ, 2/2019 Κατευθυντήριες γραμμές για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΓΚΠΔ στο πλαίσιο της παροχής επιγραμμικών υπηρεσιών σε υποκείμενα δεδομένων, έκδοση 2.0, εγκρίθηκε στις 8 Οκτωβρίου 2019.

¹⁶ Αιτιολογική έκθεση της πρότασης, σελίδες 4 και 5.

¹⁷ COM(2020) 842 final.

¹⁸ [COM\(2020\) 767 final](#).

¹⁹ Άρθρο 5 παράγραφος 2 της πρότασης.

Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν επίσης την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του ενισχυμένου δικαιώματος στη φορητότητα δεδομένων των δεδομένων που παράγονται από τη χρήση προϊόντων ή συναφών υπηρεσιών που παρέχονται από πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1.

31. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η πρόταση **δεν αποσαφηνίζει την αλληλεπίδραση με ορισμένες βασικές διατάξεις της DMA** που σχετίζονται με την ανταλλαγή δεδομένων, ιδίως με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο η)²⁰ και το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο θ)²¹ της DMA. Εν προκειμένω, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν την εναρμόνιση της πρότασης με το τελικό κείμενο της DMA που συμφωνήθηκε από τα συννομοθετικά όργανα.
32. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ειδικότερα ότι ορισμένοι περιορισμοί σχετικά με τους **τύπους δεδομένων που πρόκειται να διατεθούν**, για παράδειγμα αναζήτηση, κλικ και προβολή δεδομένων (από επιγραμμικές αναζητήσεις) που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ι) της DMA, τα οποία πρόκειται να διατεθούν σε ανώνυμη μορφή²², θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στο πλαίσιο της ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με ερωτήματα που υποβάλλονται σε εικονικούς βοηθούς.
33. Έχοντας υπόψη την DGA, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν ότι η πρόταση περιλαμβάνει **διαφορετικό ορισμό** από αυτόν που περιέχεται στη DGA για τον όρο «κάτοχος δεδομένων»²³, γεγονός που μπορεί να δημιουργήσει ανασφάλεια δικαίου. Επιπλέον, ο ορισμός του «κατόχου δεδομένων» στην πρόταση θα πρέπει να αποσαφηνιστεί περαιτέρω²⁴.
34. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το διατακτικό της πρότασης θα πρέπει να διευκρινίζει περαιτέρω εάν, και υπό ποιες προϋποθέσεις, ένας «αποδέκτης δεδομένων»²⁵ μπορεί να είναι **«πάροχος υπηρεσιών ανταλλαγής δεδομένων»**²⁶ (ή «υπηρεσία διαμεσολάβησης δεδομένων»²⁷), όπως ορίζεται στη DGA. Η αιτιολογική σκέψη 35 αναφέρεται στην περίπτωση όπου ο τρίτος είναι πάροχος υπηρεσίας διαμεσολάβησης δεδομένων κατά την έννοια της πράξης για τη διακυβέρνηση δεδομένων, και διευκρινίζει περαιτέρω ότι **στην περίπτωση αυτή ισχύουν οι εγγυήσεις για το υποκείμενο των δεδομένων που παρέχονται από την εφαρμογή της πράξης για τη διακυβέρνηση δεδομένων**. Ωστόσο, η ουσία της αιτιολογικής σκέψης 35 της πρότασης δεν αντικατοπτρίζεται σε διάταξη του

²⁰ Το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο η) της πρότασης DMA, το οποίο απαιτεί από τους ρυθμιστές της πρόσβασης, μεταξύ άλλων, να παρέχουν εργαλεία στους τελικούς χρήστες για τη διευκόλυνση της άσκησης της φορητότητας των δεδομένων, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ, περιλαμβανομένης της παροχής συνεχούς και σε πραγματικό χρόνο πρόσβασης. Σημείωση: κατά τη στιγμή της σύνταξης, 1/4/2022, δεν υπάρχει ακόμη διαθέσιμο στο κοινό αντίγραφο του συμβιβαστικού κειμένου (σε αντίθεση με τη DGA).

²¹ Το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο θ) της πρότασης DMA, το οποίο απαιτεί από τους ρυθμιστές της πρόσβασης να παρέχουν συνεχή και σε πραγματικό χρόνο πρόσβαση σε και χρήση συγκεντρωτικών ή μη συγκεντρωτικών δεδομένων μόνο όταν συνδέονται άμεσα με τη χρήση που πραγματοποιείται από τον τελικό χρήστη σε σχέση με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που προσφέρονται από τον αντίστοιχο χρήστη της επιχείρησης μέσω της σχετικής βασικής υπηρεσίας πλατφόρμας, και όταν ο τελικός χρήστης επιλέγει την εν λόγω κοινή χρήση με συγκατάθεση κατά την έννοια του ΓΚΠΔ.

²² Βλ. επίσης Γνωμοδότηση 2/2021 του ΕΕΠΔ σχετικά με την πρόταση νόμου για τις ψηφιακές αγορές, 10 Φεβρουαρίου 2021, παράγραφος 32, σελίδα 12, «ο ρυθμιστής της πρόσβασης είναι σε θέση να αποδείξει ότι τα ανωνυμοποιημένα δεδομένα αναζήτησης, κλικ και προβολής έχουν δοκιμαστεί επαρκώς έναντι πιθανών κινδύνων επαναταυτοποίησης.»

²³ Η πρόταση περιέχει ορισμό του «κατόχου των δεδομένων» σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6· η πρόταση για τη DGA σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 5.

²⁴ Ενδέχεται να χρειαστεί να διευκρινιστεί η έννοια της φράσης «μέσω του ελέγχου του τεχνικού σχεδιασμού του προϊόντος και των συναφών υπηρεσιών».

²⁵ Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 7 της πρότασης.

²⁶ «πάροχοι υπηρεσιών διαμεσολάβησης δεδομένων» στο συμβιβαστικό κείμενο του Συμβουλίου, LIMITE, 10 Δεκεμβρίου 2021 [προς έλεγχο, επικαιροποίηση μόλις/εάν είναι διαθέσιμη δημόσια έκδοση]

²⁷ Βλ. άρθρο 9 της πρότασης για την Πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων (DGA).

διατακτικού της πρότασης. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να **προσδιοριστούν οι ειδικές εγγυήσεις** για τα υποκείμενα των δεδομένων που περιέχονται στη DGA, οι οποίες θα ισχύουν για την ανταλλαγή δεδομένων από τους κατόχους δεδομένων σε τρίτα μέρη ως διαμεσολαβητές σύμφωνα με την πρόταση. Επιπλέον, σύμφωνα με τις επισημάνσεις που διατυπώνονται στο τμήμα 3.2, η πρόταση θα πρέπει να διευκρινίζει ότι οι εν λόγω εγγυήσεις **συμπληρώνουν** εκείνες που ορίζονται στον ΓΚΠΔ, καθώς και στην οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες²⁸, και ιδίως σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, την απαίτηση συγκατάθεσης του τελικού χρήστη για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τον τρίτο.

3.4 Γενικές διατάξεις (Κεφάλαιο I της πρότασης)

3.4.1 Άρθρο 1: Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

35. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι, λόγω της χρήσης πολύ ευρέων εννοιών, όπως «προϊόν» και «συναφείς υπηρεσίες» στο άρθρο 1 παράγραφος 1 της πρότασης, το πεδίο εφαρμογής είναι επίσης πολύ ευρύ και θα μπορούσε να βελτιωθεί αποκτώντας μεγαλύτερη σαφήνεια²⁹.
36. Το άρθρο 1 παράγραφος 4 της πρότασης ορίζει ότι δεν θίγει τις ενωσιακές και εθνικές νομικές πράξεις που προβλέπουν την κοινοχρησία, την πρόσβαση και τη χρήση δεδομένων για τους σκοπούς της πρόληψης, της διερεύνησης, του εντοπισμού ή της δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΕ) 2021/784 και των {προτάσεων για τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά στοιχεία [COM(2018) 225 και 226]} ούτε επηρεάζει τις αντίστοιχες διατάξεις της οδηγίας(ΕΕ) 2015/849 και του κανονισμού (ΕΕ) 2015/847. Τέλος, δεν θίγονται ούτε οι αρμοδιότητες των κρατών μελών σχετικά με δραστηριότητες που αφορούν τη δημόσια ασφάλεια, την άμυνα, την εθνική ασφάλεια, τα τελωνεία και τη φορολογική διοίκηση και την υγεία και ασφάλεια των πολιτών σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο.
37. Ωστόσο, δεν είναι σαφές εάν το άρθρο 1 παράγραφος 4 της πρότασης έχει κάποια σχετική αλληλεπίδραση με τους εν λόγω κανονισμούς και την παρούσα οδηγία. Η δήλωση ότι η πρόταση δεν επηρεάζει τους εν λόγω νόμους δεν σημαίνει ότι οι πράξεις επεξεργασίας δεδομένων στο πλαίσιο της πρότασης δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς των εν λόγω νόμων. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να διευκρινιστούν περαιτέρω οι πιθανές αλληλεπιδράσεις με τα προαναφερθέντα νομικά πλαίσια³⁰.

3.4.2 Άρθρο 2: Ορισμοί

38. Ο ορισμός των «δεδομένων» σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 της πρότασης θα μπορούσε, ανάλογα με τη φύση των εν λόγω δεδομένων, να περιλαμβάνει και δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, γεγονός που συνεπάγεται ότι οι κανόνες της πρότασης μπορούν να εφαρμόζονται παράλληλα με τον ΓΚΠΔ. Ο όρος δεδομένα χρησιμοποιείται στην πρόταση αδιακρίτως για αναφορά σε δεδομένα προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε σύγχυση. Για παράδειγμα, η παραπομπή στην αιτιολογική σκέψη 24 στη δυνατότητα των κατόχων

²⁸ Οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες: Άρθρο 5 παράγραφος 3.

²⁹ Βλ. γνωμοδότηση 8/2014 της WP29 σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στο διαδίκτυο των πραγμάτων, που εγκρίθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2014.

³⁰ Βλ. επίσης τμήμα 3.7 της γνώμης σχετικά με την πρόσβαση σε δεδομένα και τη χρήση των δεδομένων από φορείς του δημόσιου τομέα και θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης σύμφωνα με το κεφάλαιο V της πρότασης.

δεδομένων να χρησιμοποιούν δεδομένα που παράγονται από τον χρήστη βάσει συμβατικής συμφωνίας δεν διευκρινίζει σε ποιο είδος δεδομένων αναφέρεται. Εάν το εν λόγω παράδειγμα αναφέρεται επίσης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είναι ελλιπές όσον αφορά τις υποχρεώσεις που έχουν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ και, ως εκ τούτου, θα μπορούσε εύκολα να παρερμηνευθεί.

39. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν στα συννομοθετικά όργανα να συμπληρώσουν το άρθρο 2 της πρότασης με έναν ορισμό των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (όπως ορίζονται στον ΓΚΠΔ) και των «δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα». Παρομοίως, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να προστεθούν ορισμοί του «υποκειμένου των δεδομένων» και της «συγκατάθεσης» στο άρθρο 2 της πρότασης, δεδομένου ότι οι εν λόγω όροι χρησιμοποιούνται συχνά στην πρόταση και στις αιτιολογικές σκέψεις. Το άρθρο 2 παράγραφος 5 της πρότασης ορίζει τον «χρήστη» ως το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στην κυριότητά του, ενοικιάζει ή μισθώνει ένα προϊόν ή λαμβάνει υπηρεσίες. Για λόγους σαφήνειας και προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική ενδυνάμωση των φυσικών προσώπων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να προστεθεί στον παρόντα ορισμό η φράση «και το υποκείμενο των δεδομένων» (και να συμπεριληφθεί ορισμός του υποκειμένου των δεδομένων υπό την ίδια έννοια με αυτήν του ΓΚΠΔ), καθώς και να διαφοροποιηθούν σαφώς οι καταστάσεις στις οποίες ο χρήστης είναι το υποκείμενο των δεδομένων από την κατάσταση στην οποία ο χρήστης δεν είναι το υποκείμενο των δεδομένων.

3.5 Κοινοχρησία δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών και μεταξύ επιχειρήσεων (Κεφάλαιο II της πρότασης)

40. Το κεφάλαιο II της πρότασης αφορά τα δεδομένα που παράγονται από τη χρήση προϊόντων ή συναφών υπηρεσιών. Η πρόταση ορίζει το «προϊόν» ως «ενσώματο, κινητό είδος [...] το οποίο λαμβάνει, παράγει ή συλλέγει δεδομένα σχετικά με τη χρήση ή το περιβάλλον του, και το οποίο είναι σε θέση να μεταδίδει δεδομένα μέσω δημόσια διαθέσιμης υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του οποίου η πρωταρχική λειτουργία δεν είναι η αποθήκευση και η επεξεργασία δεδομένων». Μια «συναφής υπηρεσία», με τη σειρά της, ορίζεται ως «ψηφιακή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένου του λογισμικού, η οποία ενσωματώνεται σε ένα προϊόν ή διασυνδέεται με αυτό κατά τρόπο ώστε η απουσία της να εμποδίζει το προϊόν να επιτελέσει μία από τις λειτουργίες του». Επιπλέον, η πρόταση διευκρινίζει στο άρθρο 7 παράγραφος 2 ότι, όταν η πρόταση αναφέρεται σε προϊόντα ή συναφείς υπηρεσίες, η εν λόγω αναφορά θεωρείται επίσης ότι περιλαμβάνει εικονικούς βοηθούς³¹, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται για την πρόσβαση ή τον έλεγχο προϊόντος ή συναφούς υπηρεσίας.
41. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι ο ορισμός του προϊόντος επικαλύπτει, εν μέρει, την **έννοια του «τερματικού εξοπλισμού»³² κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την**

³¹ Το άρθρο 2 παράγραφος 4 παρέχει τον ορισμό του εικονικού βοηθού.

³² Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2008/63/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Ιουνίου 2008, σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές τηλεπικοινωνιακού τερματικού εξοπλισμού, ο «τερματικός εξοπλισμός» περιλαμβάνει «εξοπλισμό που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την ηλεκτρονική διασύνδεση ενός δημόσιου δικτύου τηλεπικοινωνιών για τη μεταβίβαση, επεξεργασία ή λήψη πληροφοριών [...]»

Βλ. επίσης κατευθυντήριες γραμμές 02/2021 του ΕΣΠΔ σχετικά με τους εικονικούς φωνητικούς βοηθούς, έκδοση 2.0, που εγκρίθηκε στις 7 Ιουλίου 2021, παράγραφος 25: «Σύμφωνα με τον ορισμό του “τερματικού εξοπλισμού”, τα έξυπνα τηλέφωνα, οι έξυπνες τηλεοράσεις και κάθε άλλη παρόμοια συσκευή του διαδικτύου των πραγμάτων είναι

προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Το άρθρο 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες απαιτεί τη συγκατάθεση του συνδρομητή ή του χρήστη πριν από την αποθήκευση πληροφοριών ή την απόκτηση πρόσβασης σε ήδη αποθηκευμένες πληροφορίες στον τερματικό εξοπλισμό συνδρομητή ή τελικού χρήστη, εκτός εάν η εν λόγω αποθήκευση ή πρόσβαση είναι απολύτως αναγκαία προκειμένου ο πάροχος υπηρεσίας της κοινωνίας των πληροφοριών να παράσχει την υπηρεσία που έχει ζητήσει ρητά ο συνδρομητής ή ο χρήστης. Επιπλέον, κάθε μεταγενέστερη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων μετά από τις εν λόγω πράξεις επεξεργασίας, μη εξαιρουμένης της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία αποκτούνται κατόπιν πρόσβασης σε πληροφορίες στον τερματικό εξοπλισμό, επίσης πρέπει να έχει νομική βάση κατά το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ προκειμένου να είναι σύμφωνη.³³

42. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν με ικανοποίηση τη διευκρίνιση που παρέχεται στην αιτιολογική σκέψη 15 της πρότασης, η οποία αναφέρει σαφώς ότι προϊόντα όπως προσωπικοί υπολογιστές, διακομιστές, ταμπλέτες και έξυπνα τηλέφωνα, κάμερες, διαδικτυακές κάμερες, συστήματα ηχογράφησης και σαρωτές κειμένου δεν καλύπτονται από την πρόταση. Κατόπιν αυτού, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το άρθρο 2 παράγραφος 2 της πρότασης ορίζει ένα «προϊόν» με τέτοιους (ευρείς) όρους ώστε οι συσκευές αυτές ενδέχεται να εμπίπτουν πράγματι στο πεδίο εφαρμογής του ορισμού που περιλαμβάνεται στο διατακτικό της πρότασης. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν αναγκαία την τροποποίηση του ορισμού του «προϊόντος», ώστε να εξαιρούνται σαφώς προϊόντα όπως οι προσωπικοί υπολογιστές, διακομιστές, ταμπλέτες και έξυπνα τηλέφωνα, κάμερες, διαδικτυακές κάμερες, συστήματα ηχογράφησης και σαρωτές κειμένου, μεταξύ άλλων στο διατακτικό της πρότασης³⁴.
43. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν με ικανοποίηση ότι το άρθρο 4 παράγραφος 5 της πρότασης ορίζει ότι, όταν ο χρήστης δεν είναι υποκείμενο των δεδομένων, τυχόν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται από τη χρήση προϊόντος ή συναφούς υπηρεσίας τίθενται στη διάθεση του χρήστη από τον κάτοχο των δεδομένων μόνον όταν υπάρχει έγκυρη νομική βάση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και, κατά περίπτωση, οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679. Δεδομένου ότι η πρόταση εκχωρεί το δικαίωμα πρόσβασης και χρήσης των δεδομένων που παράγονται από τη χρήση προϊόντων ή συναφών υπηρεσιών σε «χρήστες» (το οποίο περιλαμβάνει οντότητες άλλες από τα υποκείμενα των δεδομένων), το ΕΣΠΔ και

παραδείγματα τερματικού εξοπλισμού. Παρότι οι ΕΦΒ αυτοί καθαυτοί είναι υπηρεσίες λογισμικού, λειτουργούν πάντα μέσω μιας ένυλης συσκευής, π.χ. ένα έξυπνο ηχείο ή μια έξυπνη τηλεόραση. Οι ΕΦΒ χρησιμοποιούν τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών για να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτές τις ένυλες συσκευές που αποτελούν τον "τερματικό εξοπλισμό" κατά την έννοια της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες. Ως εκ τούτου, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες κάθε φορά που ο ΕΦΒ αποθηκεύει πληροφορίες ή αποκτά πρόσβαση σε αποθηκευμένες πληροφορίες στην ένυλη συσκευή που συνδέεται με αυτόν.»

³³ Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 1/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συνδεδεμένων οχημάτων και εφαρμογών που σχετίζονται με την κινητικότητα, παράγραφος 41 για παρόμοιο σκεπτικό σχετικά με τα συνδεδεμένα οχήματα («κατευθυντήριες γραμμές 1/2020 του ΕΣΠΔ»). Βλ. επίσης ΕΣΠΔ, Γνώμη 5/2019 σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και του ΓΚΠΔ, ιδίως όσον αφορά την αρμοδιότητα, τα καθήκοντα και τις εξουσίες των αρχών προστασίας δεδομένων.

³⁴ Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επιθυμούν να υπογραμμίσουν ότι η διαπίστωση ότι ο ορισμός του «προϊόντος» στην πρόταση επικαλύπτει, εν μέρει, τον ορισμό του «τερματικού εξοπλισμού» κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, δεν θα πρέπει να εκληφθεί ως σύσταση για την αναθεώρηση του ορισμού του «προϊόντος» ώστε να εναρμονιστεί με τον ορισμό του «τερματικού εξοπλισμού».

ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η εν λόγω αποσαφήνιση συνιστά σημαντική διασφάλιση. Δεδομένου ότι η νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διέπεται από το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ στο σύνολό του, ωστόσο, **το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να αντικατασταθεί η παραπομπή στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ στο άρθρο 4 παράγραφος 5 της πρότασης με παραπομπή στο άρθρο 6 του ΓΚΠΔ στο σύνολό του και, γενικότερα, σε όλους τους κανόνες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.** Επιπλέον, δεδομένου ότι η πρόσβαση σε δεδομένα που παράγονται από τη χρήση προϊόντων ή συναφών υπηρεσιών ενδέχεται επίσης να συνεπάγεται πρόσβαση σε πληροφορίες που είναι αποθηκευμένες στον τερματικό εξοπλισμό συνδρομητή ή χρήστη, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να διευκρινιστεί ότι τα δεδομένα διατίθενται από τον κάτοχο των δεδομένων στον χρήστη μόνο υπό την προϋπόθεση ότι, κατά περίπτωση, πληρούνται οι προϋποθέσεις του **άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.**

44. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ότι, όταν απαιτείται συγκατάθεση σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η συγκατάθεση σύμφωνα με το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ θα ήταν πιθανότατα η κατάλληλη νομική βάση σε σχέση με οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μετά την αποθήκευση πληροφοριών ή την απόκτηση πρόσβασης σε πληροφορίες που είναι ήδη αποθηκευμένες στον τερματικό εξοπλισμό ενός συνδρομητή ή χρήστη³⁵.
45. Παρόμοιοι προβληματισμοί ισχύουν για τη διάθεση δεδομένων σε τρίτους κατόπιν αιτήματος ενός επιχειρηματικού χρήστη σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6 της πρότασης. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν την περαιτέρω εναρμόνιση της διατύπωσης του άρθρου 5 παράγραφος 6 με το άρθρο 4 παράγραφος 5 της πρότασης, ορίζοντας ότι τα δεδομένα που παράγονται από τη χρήση ενός προϊόντος ή μιας συναφούς υπηρεσίας διατίθενται μόνο «από τον κάτοχο των δεδομένων σε τρίτον», εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις και οι κανόνες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, ιδίως όταν υπάρχει έγκυρη νομική βάση δυνάμει του άρθρου 6 και, κατά περίπτωση, πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ και του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.
46. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν την ανάγκη να διασφαλιστεί ότι η **πρόσβαση, η χρήση και η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από χρήστες εκτός των υποκειμένων των δεδομένων θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε πλήρη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον ΓΚΠΔ και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες**, περιλαμβανομένης της ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την πρόσβαση των υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τους και της διευκόλυνσης της άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων από τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων.
47. Έχοντας ιδίως υπόψη το **άρθρο 3 παράγραφος 1** και το άρθρο 4 παράγραφος 1 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι, προκειμένου να προωθηθεί η **ελαχιστοποίηση των δεδομένων**, τα προϊόντα θα πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο τέτοιο ώστε να παρέχεται στα **υποκείμενα των δεδομένων** (ανεξάρτητα από τον νόμιμο τίτλο τους στη συσκευή) η δυνατότητα να **χρησιμοποιούν**

³⁵ Βλ. κατευθυντήριες γραμμές 1/2020 του ΕΣΠΔ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συνδεδεμένων οχημάτων και εφαρμογών που σχετίζονται με την κινητικότητα, παράγραφος 27.

τα προϊόντα που καλύπτονται από την πρόταση, ιδίως τις συσκευές του διαδικτύου των σωμάτων («IoB») ή του διαδικτύου των πραγμάτων («IoT») ανώνυμα ή με τον λιγότερο παρεμβατικό από πλευράς ιδιωτικής ζωής τρόπο. Οι κάτοχοι δεδομένων θα πρέπει επίσης να περιορίζουν όσο το δυνατόν περισσότερο την ποσότητα των δεδομένων που εξέρχονται από τη συσκευή (π.χ. με την ανωνυμοποίηση των δεδομένων).³⁶ Η πρόταση θα πρέπει να προσδιορίζει σαφώς την εν λόγω πτυχή προκειμένου να ενισχυθεί ο έλεγχος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα υποκείμενα των δεδομένων. Το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α) της πρότασης, το οποίο αναφέρεται στην υποχρέωση παροχής πληροφοριών στον χρήστη σχετικά με τη φύση και τον όγκο των δεδομένων που ενδέχεται να προκύψουν από τη χρήση του προϊόντος, δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως επιζήμια για την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων του ΓΚΠΔ. Τέλος, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι το άρθρο 3 θα πρέπει να αναφέρει σαφώς ποια οντότητα/ οντότητες απαιτείται να συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που απαριθμούνται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 της πρότασης. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να αναφέρεται με σαφήνεια ποια οντότητα/οντότητες θα είναι υπεύθυνη/υπεύθυνες για καθεμία από τις υποχρεώσεις που απαριθμούνται.

48. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι ο **περιορισμός στην τήρηση αρχείων** σχετικά με την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε δεδομένα δυνάμει του **άρθρου 4 παράγραφος 2** και σχετικά με την πρόσβαση τρίτων μερών σε δεδομένα δυνάμει του **άρθρου 5 παράγραφος 3** της πρότασης δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως επιζήμιος για τις υποχρεώσεις του ΓΚΠΔ όσον αφορά την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τη λογοδοσία. Οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει να διευκρινίζουν σαφώς αυτή τη σημαντική πτυχή.
49. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν επίσης ότι, σύμφωνα με το **άρθρο 5 παράγραφος 9**³⁷ της πρότασης, το δικαίωμα του χρήστη να ανταλλάσσει δεδομένα με τρίτα μέρη **«δεν θίγει τα δικαιώματα προστασίας δεδομένων τρίτων»**. Εν προκειμένω, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν την ανάγκη αποσαφήνισης του **πεδίου εφαρμογής** και της έννοιας της εν λόγω διάταξης. Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστεί η **συννοχή** με το δικαίωμα των υποκειμένων των δεδομένων δυνάμει του άρθρου 20 του ΓΚΠΔ, το οποίο η πρόταση αποσκοπεί να συμπληρώσει, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να γίνεται αναφορά, σε αιτιολογική σκέψη, στα κριτήρια για την **εξισορρόπηση** του δικαιώματος στη φορητότητα **με τις ανησυχίες για την προστασία των δεδομένων που σχετίζονται με άλλα πρόσωπα**, τα οποία ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΠΔ για τη φορητότητα των δεδομένων³⁸.
50. Το **άρθρο 6** της πρότασης ορίζει ότι τα τρίτα μέρη επεξεργάζονται τα δεδομένα που τίθενται στη διάθεσή τους σύμφωνα με το άρθρο 5 μόνο για τους σκοπούς και τις προϋποθέσεις που συμφωνούνται με τον χρήστη και με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, και διαγράφουν τα δεδομένα όταν δεν είναι πλέον απαραίτητα για τον προβλεπόμενο σκοπό. Επιπλέον, το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο β) προβλέπει ότι ο τρίτος δεν χρησιμοποιεί δεδομένα για την κατάρτιση προφίλ των υποκειμένων των δεδομένων, εκτός εάν είναι αναγκαίο για την παροχή της υπηρεσίας που έχει

³⁶ Βλ. γνωμοδότηση 8/2014 της WP29 σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στο διαδίκτυο των πραγμάτων, που εγκρίθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2014.

³⁷ Το άρθρο 4 της πρότασης θα πρέπει να περιλαμβάνει παρόμοια διάταξη όσον αφορά το άρθρο 4 παράγραφος 1.

³⁸ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές της ΟΕ29 (εγκρίθηκαν από το ΕΣΠΔ) σχετικά με το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, σελίδες 11-12.

ζητήσει ο χρήστης. Έχοντας υπόψη το σενάριο σύμφωνα με το οποίο ο χρήστης είναι οντότητα διαφορετική από το υποκείμενο των δεδομένων, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ υπενθυμίζουν ότι είναι σημαντικό να διασφαλίζεται ότι **κάθε περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συμμορφώνεται με το άρθρο 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ και, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το σενάριο κατάρτισης προφίλ, με τις σχετικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 22 του ΓΚΠΔ, κατά περίπτωση.** Σε περίπτωση επεξεργασίας ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. δεδομένων που αφορούν την υγεία ή τη σεξουαλική ζωή), απαιτείται καταρχήν η ρητή συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, εκτός εάν μπορεί να γίνει επίκληση άλλης εξαίρεσης από την απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 9 του ΓΚΠΔ. Όταν εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τα δεδομένα θα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο με τη συγκατάθεση του συνδρομητή ή του χρήστη, εκτός εάν είναι απολύτως αναγκαίο για την παροχή υπηρεσίας της κοινωνίας των πληροφοριών που έχει ζητηθεί ρητά από τον συνδρομητή ή τον χρήστη³⁹.

51. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και προς αποφυγή πιθανής ερμηνείας σύμφωνα με την οποία οι σχετικοί κανόνες προστασίας δεδομένων στο πλαίσιο των υποχρεώσεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τρίτα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 της πρότασης είναι μόνο εκείνοι που αναφέρονται στα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων (κεφάλαιο III του ΓΚΠΔ), όπως συνιστάται επίσης στις παραγράφους 43 και 45 στη γνώμη, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ συνιστούν τη συμπλήρωση της διατύπωσης του άρθρου 6 παράγραφος 1 που αναφέρεται στον ΓΚΠΔ «και υπόκειται στα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», αντικαθιστώντας την με την ακόλουθη διατύπωση: «και εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις και οι κανόνες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων, ιδίως όταν υπάρχει έγκυρη νομική βάση δυνάμει του άρθρου 6 και, κατά περίπτωση, πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του ΓΚΠΔ και του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και υπόκεινται στα δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα».
52. Όσον αφορά το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α), το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ χαιρετίζουν την απαγόρευση στον τρίτο να εξαναγκάζει, να εξαπατά ή να χειραγωγεί τον χρήστη με οποιονδήποτε τρόπο.⁴⁰ Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ εκφράζουν επίσης την ικανοποίησή τους για την αναφορά στις λεγόμενες «παραπλανητικές τακτικές» στην αιτιολογική σκέψη 34 της πρότασης. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ σημειώνουν, ωστόσο, ότι οι παράγοντες που ενδέχεται να επηρεάσουν τη λήψη αποφάσεων μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με το αν ο χρήστης είναι επίσης το υποκείμενο των δεδομένων. **Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ συνιστούν να καταστεί σαφές ότι το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) της πρότασης απαγορεύει κάθε μορφή εξαναγκασμού, εξαπάτησης ή χειραγώγησης των υποκειμένων των δεδομένων** (ανεξάρτητα από το εάν ο χρήστης είναι επίσης το υποκείμενο των δεδομένων).
53. Παρόμοιοι προβληματισμοί ισχύουν σε σχέση με το άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο β) της πρότασης: ο τρίτος δεν χρησιμοποιεί τα δεδομένα που λαμβάνει για την κατάρτιση προφίλ φυσικών προσώπων, εκτός εάν είναι αναγκαία για την παροχή της υπηρεσίας που ζήτησε ο χρήστης. Επιπλέον, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΑ θεωρούν ότι η «υπηρεσία» που πρόκειται να παρασχεθεί από το τρίτο κατόπιν

³⁹ Βλ. επίσης κατευθυντήριες γραμμές του ΕΣΠΑ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο συνδεδεμένων οχημάτων και εφαρμογών που σχετίζονται με την κινητικότητα, έκδοση 2.0, που εγκρίθηκε στις 9 Μαρτίου 2021, παράγραφος 15.

⁴⁰ Όπως προσδιορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 34, που αναφέρεται στις λεγόμενες «παραπλανητικές τακτικές».

αιτήματος του χρήστη (ο οποίος μπορεί να είναι οντότητα διαφορετική από το υποκείμενο των δεδομένων) δεν καθορίζεται στην πρόταση. Επομένως, είναι πιθανό οι εν λόγω «υπηρεσίες» να συνεπάγονται σοβαρή παρέμβαση στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ατόμων ή να έχουν με άλλον τρόπο σημαντικό αντίκτυπο στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

54. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να συμπεριληφθούν στην πρόταση σαφή όρια ή περιορισμοί στη χρήση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται από τη χρήση προϊόντος ή υπηρεσίας από οποιαδήποτε άλλη οντότητα πλην του υποκειμένου των δεδομένων (είτε ως «χρήστης», «κάτοχος δεδομένων» είτε ως «τρίτος»), ιδίως όταν τα εν λόγω δεδομένα είναι πιθανό να επιτρέψουν την εξαγωγή ακριβών συμπερασμάτων σχετικά με την ιδιωτική τους ζωή ή θα ενείχαν άλλως υψηλούς κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερόμενων προσώπων.
55. Ειδικότερα, ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ συνιστούν τη θέσπιση ορίων όσον αφορά τη χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παράγονται από τη χρήση ενός προϊόντος ή συναφών υπηρεσιών για σκοπούς άμεσης εμπορικής προώθησης ή διαφήμισης, παρακολούθησης των εργαζομένων, βαθμολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας ή καθορισμού της επιλεξιμότητας για ασφάλιση υγείας, για τον υπολογισμό ή την τροποποίηση των ασφαλίσεων. Η παρούσα σύσταση δεν θίγει τυχόν περαιτέρω όρια που ενδέχεται να ενδείκνυνται, για παράδειγμα για την προστασία ευάλωτων προσώπων, ιδίως ανηλίκων, ή λόγω του ιδιαίτερα ευαίσθητου χαρακτήρα ορισμένων κατηγοριών δεδομένων (π.χ. δεδομένων που αφορούν τη χρήση ιατροτεχνολογικού προϊόντος) και την προστασία που παρέχει η νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων.
56. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ως γενική αρχή ότι και ένας τρίτος ως υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων υπόκειται στην αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και ότι οι τεχνικές ανωνυμοποίησης χρησιμοποιούνται όποτε είναι δυνατόν. Η συμμόρφωση με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων είναι ιδιαίτερα σημαντική στην περίπτωση δεδομένων που μπορούν να αποκαλύψουν προσωπικές πτυχές της ιδιωτικής ζωής ενός ατόμου⁴¹.

3.6 Υποχρεώσεις για τους κατόχους των δεδομένων που υποχρεούνται εκ του νόμου να καθιστούν διαθέσιμα τα δεδομένα και ρήτρες σχετικά με την πρόσβαση στα δεδομένα και τη χρήση τους μεταξύ επιχειρήσεων (Κεφάλαια III και IV της πρότασης)

57. Το κεφάλαιο III εξετάζει τους όρους, περιλαμβανομένης της αποζημίωσης, υπό τους οποίους τα δεδομένα καθίστανται διαθέσιμα όταν ο κάτοχος των δεδομένων υποχρεούται να διαθέσει τα δεδομένα σε αποδέκτη δεδομένων, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο II ή σε άλλη νομοθεσία της Ένωσης ή σε νομοθεσία κράτους μέλους.
58. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 8 της πρότασης δεν προβλέπει κανένα ρόλο ή αναφορά στο υποκείμενο των δεδομένων, καθώς οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ανταλλαγή των δεδομένων πρέπει να καθορίζονται από συμφωνία μεταξύ του κατόχου των δεδομένων και του αποδέκτη των δεδομένων.

⁴¹ Δήλωση του ΕΣΠΔ σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τη στρατηγική για τα δεδομένα, που εγκρίθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2021, στην οποία τονίζεται «η σημασία της υποχρέωσης προστασίας των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική στο πλαίσιο των» συνδεδεμένων αντικειμένων »(π.χ. το διαδίκτυο των πραγμάτων και το διαδίκτυο των σωμάτων), λόγω των σημαντικών κινδύνων για τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερόμενων προσώπων».

Πράγματι, σε περιπτώσεις όπου ο χρήστης είναι οντότητα διαφορετική από το υποκείμενο των δεδομένων, το τελευταίο δεν αποτελεί μέρος της σύμβασης στο πλαίσιο της πρότασης. Αυτό ενέχει τον κίνδυνο της υπονόμησης της αποτελεσματικότητας των δικαιωμάτων προστασίας των δεδομένων. Περαιτέρω κίνδυνοι στο εν λόγω πλαίσιο ενδέχεται να προκύψουν από υπηρεσίες διαμεσολάβησης και μεσιτεία δεδομένων, οι οποίες θα μπορούσαν να συσχετίσουν δεδομένα που αρχικά μπορεί να θεωρηθούν μη προσωπικά με συγκεκριμένα υποκείμενα των δεδομένων⁴².

59. Σε κάθε περίπτωση, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 8 του Χάρτη, ως δικαίωμα που συνδέεται με κάθε φυσικό πρόσωπο, είναι αναφαίρετο και δεν μπορεί να αρθεί με οποιαδήποτε συμφωνία μεταξύ του κατόχου των δεδομένων και του αποδέκτη των δεδομένων⁴³.
60. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 της πρότασης, ο κάτοχος των δεδομένων δεν εισάγει διακρίσεις μεταξύ «συγκρίσιμων κατηγοριών αποδεκτών δεδομένων» και, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 4 της πρότασης, ο κάτοχος των δεδομένων δεν θέτει δεδομένα στη διάθεση του αποδέκτη δεδομένων σε αποκλειστική βάση. Οι εν λόγω υποχρεώσεις, ωστόσο, δεν θα πρέπει να υπονομεύουν το δικαίωμα πληροφοριακής αυτοδιάθεσης των υποκειμένων των δεδομένων σύμφωνα με την οποία έχουν το δικαίωμα να εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν (ιδίως, όταν συναινούν στην επεξεργασία, για παράδειγμα σε περίπτωση που ισχύουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ή η επεξεργασία βασίζεται στη συγκατάθεση βάσει του άρθρου 6 του ΓΚΠΔ). Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ ζητούν μια διατύπωση που να ενισχύει αποτελεσματικά τη συμμόρφωση των κατόχων και αποδεκτών δεδομένων με τον ΓΚΠΔ. Ειδικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν η διευκρίνιση που παρέχεται στην αιτιολογική σκέψη 41, σύμφωνα με την οποία οι εν λόγω υποχρεώσεις ισχύουν με την επιφύλαξη του ΓΚΠΔ, να περιλαμβάνεται στο ίδιο το κείμενο του άρθρου 8.
61. Σύμφωνα με το άρθρο 9 της πρότασης, κάθε αποζημίωση που συμφωνείται μεταξύ κατόχου των δεδομένων και αποδέκτη των δεδομένων για τη διάθεση των δεδομένων είναι εύλογη και για τις ΜΜΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει το κόστος που προκύπτει για τη διάθεση των δεδομένων, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις τομεακές νομοθεσίες.
62. Όσον αφορά το άρθρο 9 της πρότασης σχετικά με την αποζημίωση για τη διάθεση δεδομένων, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν θερμά να αρθεί κάθε αμφισημία σχετικά με τις νομισματικές συναλλαγές που συνοδεύουν την ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 42 της πρότασης, το δικαίωμα απαίτησης αποζημίωσης για τη διάθεση δεδομένων σε τρίτα μέρη «δεν θα πρέπει να νοείται ως πληρωμή για τα ίδια τα δεδομένα, αλλά, στην περίπτωση πολύ μικρών, μικρών ή μεσαίων επιχειρήσεων, νοείται ως πληρωμή για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη διάθεση των δεδομένων». Η εν λόγω

⁴² Όσο περισσότερα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα συνδυάζονται με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες, τόσο αυξάνεται ο κίνδυνος επαναπροσδιορισμού για τα υποκείμενα των δεδομένων. Βλ. EDPB-EDPS Joint Opinion 03/2021 on the Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on European data governance (Data Governance Act) [Κοινή γνώμοδότηση 03/2021 του ΕΣΠΔ και του ΕΕΠΔ για την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση δεδομένων (πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων), σελίδα 16.

⁴³ Βλ. δήλωση του ΕΣΠΔ σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τη στρατηγική για τα δεδομένα, που εγκρίθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2021, σελ. 6.

δήλωση, ωστόσο, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 46, φαίνεται να υπονοεί ότι, αντιθέτως, στην περίπτωση της ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ μεγάλων εταιρειών, ή όταν ο κάτοχος των δεδομένων είναι μικρή ή μεσαία επιχείρηση και ο αποδέκτης των δεδομένων είναι μεγάλη εταιρεία, το δικαίωμα του κατόχου των δεδομένων να καθορίζει «εύλογη αποζημίωση» που πρέπει να καταβάλλεται από τρίτα μέρη, μπορεί να θεωρηθεί κίνητρο για τη χρηματική αποτίμηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

63. Εν προκειμένω, ο ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επαναλαμβάνουν ότι η προστασία των δεδομένων αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 8 του Χάρτη και ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν μπορούν να θεωρηθούν εμπορεύσιμα αγαθά.
64. Σε περιπτώσεις όπου τα μέρη διαφωνούν σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη διάθεση των δεδομένων, η πρόταση προβλέπει εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των διαφορών που ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ των κατόχων και των αποδεκτών των δεδομένων. Σύμφωνα με το άρθρο 10 της πρότασης, τα εν λόγω μέρη μπορούν να ζητήσουν τη συνδρομή οργάνων επίλυσης διαφορών πιστοποιημένων από τα κράτη μέλη. Ωστόσο, όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τίθενται στη διάθεση τρίτων κατόπιν αιτήματος χρηστών **που δεν είναι υποκείμενα των δεδομένων**, τα τελευταία θα αποκλείονται πλήρως από τη συμμετοχή σε διαδικασίες επίλυσης διαφορών σχετικά με την ανταλλαγή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ του κατόχου των δεδομένων και του αποδέκτη των δεδομένων. Επιπλέον, δεδομένων των πολύπλοκων αλληλεπιδράσεων και αλληλεπικαλύψεων μεταξύ των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων βάσει του ΓΚΠΔ και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που θεσπίζονται στην πρόταση, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι η απόφαση των μερών να υποβάλουν διαφορά σε όργανο επίλυσης διαφορών μπορεί να επηρεάσει το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων να υποβάλει καταγγελία σε εποπτική αρχή.
65. Γενικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν θερμά να δηλώνεται σαφώς ότι η επίλυση διαφορών δυνάμει του άρθρου 10 δεν θίγει τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων και τις υποχρεώσεις εκτέλεσης των υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων που θεσπίζονται δυνάμει του ΓΚΠΔ. Επιπλέον, οι παράγραφοι 5 και 9 του άρθρου 10 πρέπει να τροποποιηθούν ώστε να λαμβάνεται υπόψη ότι τα υποκείμενα των δεδομένων δεν εμποδίζονται να ασκήσουν προσφυγή ενώπιον εποπτικής αρχής.
66. Η πρόταση ενθαρρύνει επίσης την εφαρμογή από τον κάτοχο των δεδομένων κατάλληλων τεχνικών μέτρων προστασίας, συμπεριλαμβανομένων έξυπνων συμβάσεων, για να αποτρέπει τη μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση στα δεδομένα και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την πρόταση, καθώς και με τις συμφωνηθείσες συμβατικές ρήτρες για τη διάθεση των δεδομένων (άρθρο 11). Στο εν λόγω πλαίσιο, θα πρέπει να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίο οι έξυπνες συμβάσεις μπορούν να αποτελέσουν το μέσο για να παρασχεθούν στους κατόχους και τους αποδέκτες των δεδομένων επαρκείς εγγυήσεις ότι τα διαβιβαζόμενα δεδομένα εμποδίζονται από άνευ αδείας κοινολόγηση ή πρόσβαση και ότι πληρούνται οι συμφωνηθέντες όροι και προϋποθέσεις για την ανταλλαγή των εν λόγω δεδομένων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή με το άρθρο 32 του ΓΚΠΔ, ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ υπογραμμίζουν ότι, στον βαθμό που πρόκειται για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η παράγραφος 1 του άρθρου 11 πρέπει να περιλαμβάνει αναφορά στην υποχρέωση εφαρμογής κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, ώστε να διασφαλίζεται επίπεδο ασφάλειας κατάλληλο για τον κίνδυνο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

67. Όσον αφορά το άρθρο 11 παράγραφος 2, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να δηλώνεται σαφώς ότι, στον βαθμό που αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η εξουσιοδότηση του κατόχου των δεδομένων να ανταλλάσσει δεδομένα δεν μπορεί να αντικαταστήσει την απαίτηση κατάλληλης νομικής βάσης σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ ή, εναλλακτικά, να διευκρινίζεται ότι η εν λόγω εξουσιοδότηση ισχύει σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, η ίδια παράγραφος πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να οριστεί ότι οποιαδήποτε εντολή από τον κάτοχο των δεδομένων ή τον χρήστη (ο οποίος δεν είναι απαραίτητα το υποκείμενο των δεδομένων) για την καταστροφή των δεδομένων που διατίθενται στους αποδέκτες των δεδομένων και τυχόν αντιγράφων τους δεν πρέπει να θίγει το δικαίωμα του υποκειμένου των δεδομένων για περιορισμό της επεξεργασίας δυνάμει του άρθρου 18 του ΓΚΠΔ.
68. Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3, η πρόταση θα πρέπει να διευκρινίζει πώς και από ποιον μπορούν να κριθούν εφαρμοστέες οι καταστάσεις που περιγράφονται στα στοιχεία α) και β). Επιπλέον, οι εν λόγω εξαιρέσεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όχι μόνο τη βλάβη και τα συμφέροντα του κατόχου των δεδομένων, αλλά και, πρωτίστως, τη βλάβη που υφίστανται τα υποκείμενα των δεδομένων, καθώς και τα δικαιώματα και τα συμφέροντά τους όσον αφορά τα δικαιώματά τους στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να προστεθεί στο άρθρο 11 μια νέα παράγραφος που να ορίζει ρητά ότι η παράγραφος 2 στοιχείο β) εφαρμόζεται σε περίπτωση πιθανής βλάβης των υποκειμένων των δεδομένων ή βλάβης των δικαιωμάτων και των συμφερόντων τους.
69. Τέλος, η παραπομπή στο άρθρο 12 παράγραφος 1 στην υποχρέωση του κατόχου των δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 5 της πρότασης, να καθιστά τα δεδομένα διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος του χρήστη, υποδηλώνει ότι, όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, και παρά τα όσα αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 24, όταν ο χρήστης είναι οντότητα διαφορετική από το υποκείμενο των δεδομένων⁴⁴, η πρόταση θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως δημιουργία νομικής βάσης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΓΚΠΔ για την ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προστεθούν κατάλληλες, ειδικές και αποτελεσματικές εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των υποκειμένων των δεδομένων όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως όταν ο χρήστης δεν είναι το υποκείμενο των δεδομένων. Κατά συνέπεια, δεδομένων των πολύπλοκων αλληλεπιδράσεων και αλληλεπικαλύψεων μεταξύ των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων βάσει του ΓΚΠΔ και των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που ορίζονται στην πρόταση, το άρθρο 12 παράγραφος 2 της πρότασης θα πρέπει να τροποποιηθεί προκειμένου να διευκρινιστεί ότι οποιοσδήποτε συμβατικός όρος σε συμφωνία ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ κατόχων δεδομένων και αποδεκτών δεδομένων ο οποίος, σε βάρος των υποκειμένων των δεδομένων, υπονομεύει την

⁴⁴ Η αιτιολογική σκέψη 5 της πρότασης, όπου αναφέρεται ότι η τελευταία «δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως αναγνώριση ή δημιουργία οποιασδήποτε νομικής βάσης για τον κάτοχο των δεδομένων ώστε να κατέχει, να επεξεργάζεται δεδομένα (προσωπικού χαρακτήρα)...», φαίνεται να αντιβαίνει στο άρθρο 5 της πρότασης, το οποίο θεσπίζει την υποχρέωση του κατόχου των δεδομένων να καθιστά διαθέσιμα τα δεδομένα κατόπιν αιτήματος του χρήστη, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 4 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ, η «επεξεργασία» δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα περιλαμβάνει κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιούνται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η «κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης...». Ωστόσο, εάν η αιτιολογική σκέψη 5 αφορά την επεξεργασία δεδομένων από τον κάτοχο των δεδομένων για δικούς της σκοπούς, αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί.

εφαρμογή των δικαιωμάτων τους στην ιδιωτική ζωή και την προστασία των δεδομένων, παρεκκλίνει από αυτήν ή μεταβάλλει τα αποτελέσματά της, δεν είναι δεσμευτικός για το εν λόγω μέρος.

70. Στο κεφάλαιο IV, άρθρο 13 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπογραμμίζουν ότι η πρόταση αναφέρει ότι «*μια συμβατική ρήτρα είναι καταχρηστική εάν είναι τέτοιας φύσης ώστε η χρήση της να αποκλίνει κατάφωρα από την ορθή εμπορική πρακτική όσον αφορά την πρόσβαση στα δεδομένα και τη χρήση τους, αντίθετα προς την καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη.*» Όπως προαναφέρθηκε, όσον αφορά τη συνοχή των ορισμών με τον ΓΚΠΔ, η εν λόγω διάταξη δεν είναι αρκετά σαφής δεδομένου ότι η έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα ή των μικτών συνόλων δεδομένων δεν είναι σαφής σε ολόκληρο το κείμενο.
71. Η πρόσβαση σε δεδομένα και η χρήση τους αποτελούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ. Ως εκ τούτου, όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εμπλέκονται στην επεξεργασία, εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις του ΓΚΠΔ για τους υπευθύνους επεξεργασίας δεδομένων και τους εκτελούντες την επεξεργασία. Το ίδιο ισχύει για τις περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκονται μικτά σύνολα δεδομένων (δηλαδή τόσο δεδομένα προσωπικού όσο και μη προσωπικού χαρακτήρα).
72. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ προτρέπει τα συννομοθετικά όργανα να αποσαφηνίσουν στην πρόταση τις σχετικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας δεδομένων και των εκτελούντων την επεξεργασία σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με τον τρόπο που ορίζεται στην παρούσα γνώμη⁴⁵.

3.7 Πρόσβαση και χρήση δεδομένων από φορείς του δημόσιου τομέα και θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης (Κεφάλαιο V)

73. Όσον αφορά τη «διάθεση δεδομένων» σε φορείς του δημόσιου τομέα και σε θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης («φορείς του δημόσιου τομέα») που βασίζεται σε «εξαιρετική ανάγκη» (κεφάλαιο V της πρότασης), το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τη **νομιμότητα, την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα** της υποχρέωσης διάθεσης δεδομένων σε φορείς του δημόσιου τομέα και θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης.
74. Το άρθρο 14 της πρότασης προβλέπει ότι, κατόπιν αιτήματος, ο κάτοχος των δεδομένων (με εξαίρεση τις ΜΜΕ) θέτει τα δεδομένα στη διάθεση φορέα του δημόσιου τομέα ή θεσμικού και λοιπού οργάνου ή οργανισμού της Ένωσης **που αποδεικνύει την εξαιρετική ανάγκη χρήσης των ζητούμενων δεδομένων**. Η πρόταση δεν αναφέρεται σε νομοθετικά μέτρα που πρέπει να εγκριθούν για να παράσχουν τη νομική βάση για την εν λόγω υποχρέωση. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της πρότασης αναφέρεται σε καθήκον που επιτελείται προς το δημόσιο συμφέρον.⁴⁶ Στο ίδιο πνεύμα, το άρθρο 15 στοιχείο γ) της πρότασης αναφέρεται σε καθήκον που επιτελείται προς το δημόσιο συμφέρον «που προβλέπεται ρητά από τον νόμο». Αυτό σημαίνει ότι η πρόταση προβλέπει το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΓΚΠΔ ως νόμιμη βάση για την επεξεργασία που διενεργείται από τον αρμόδιο φορέα του δημόσιου τομέα, το θεσμικό όργανο, λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν, ωστόσο, ότι ούτε τα σχετικά καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος ούτε οι φορείς του δημόσιου τομέα, τα θεσμικά και

⁴⁵ Βλ. συγκεκριμένα παραγράφους 39 και 67 της παρούσας γνώμης. Βλ. επίσης παραγράφους 43, 45, 46 και 51 της παρούσας γνώμης.

⁴⁶ Βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 5 της πρότασης.

λοιπά όργανα ή οι οργανισμοί της Ένωσης που έχουν επιφορτιστεί με τις εν λόγω αποστολές δημόσιου συμφέροντος δεν έχουν προσδιοριστεί σαφώς στην πρόταση. Αντ' αυτού, η πρόταση ορίζει ορισμένες προϋποθέσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε νομική υποχρέωση του κατόχου των δεδομένων να παρέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

75. Το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της πρότασης προβλέπει ότι, όταν ζητούνται δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1, οι φορείς του δημόσιου τομέα ή τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί της Ένωσης αναφέρουν **τη νομική βάση για το αίτημα των δεδομένων**. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο δ) θα πρέπει να διευκρινίζει ότι η αίτηση θα πρέπει να αναφέρει σαφώς τη νομική διάταξη που αναθέτει ρητά το καθήκον δημόσιου συμφέροντος στον φορέα του δημόσιου τομέα, στο θεσμικό όργανο, λοιπό όργανο, ή στον οργανισμό της Ένωσης που υποβάλλει την αίτηση.
76. Το άρθρο 15 της πρότασης προσδιορίζει τρία πιθανά εναλλακτικά σενάρια όπου θεωρείται ότι υφίσταται εξαιρετική ανάγκη χρήσης δεδομένων. Όσον αφορά τις περιπτώσεις των στοιχείων α) και β) του άρθρου 15 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η απαίτηση «να *προβλέπεται ρητά από τον νόμο*» θα πρέπει να συμπεριληφθεί ρητά, δεδομένου ότι οποιοσδήποτε περιορισμός του δικαιώματος στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να «*προβλέπεται από τον νόμο*» (άρθρο 52 παράγραφος 1 του Χάρτη, όπως επιβεβαιώνεται από την ενοποιημένη νομολογία του ΔΕΕ).
77. Οι περιορισμοί πρέπει να θεμελιώνονται σε νομική βάση η οποία είναι αρκούντως **προσβάσιμη και προβλέψιμη** και έχει διατυπωθεί με **επαρκή ακρίβεια ώστε να παρέχει στα φυσικά πρόσωπα τη δυνατότητα να κατανοήσουν το πεδίο εφαρμογής της**. Σύμφωνα με τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, η νομική βάση πρέπει επίσης να καθορίζει το **πεδίο εφαρμογής και τον τρόπο** άσκησης της εξουσίας από τις αρμόδιες αρχές και να συνοδεύεται από **επαρκείς εγγυήσεις** για την προστασία των φυσικών προσώπων από αυθαίρετες παρεμβάσεις⁴⁷.
78. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν καταρχάς ότι οι **περιστάσεις** που δικαιολογούν την πρόσβαση δεν προσδιορίζονται με ακρίβεια. Η πρόταση αναφέρεται σε «**εξαιρετική ανάγκη**», η οποία θα δικαιολογούσε το αίτημα για παροχή δεδομένων, σχετικά με μια «**κατάσταση έκτακτης ανάγκης σε τομείς δημόσιου συμφέροντος**» (η οποία ορίζεται ευρέως⁴⁸). Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η αιτιολογική σκέψη 57 διευκρινίζει ότι η ύπαρξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης σε τομείς δημόσιου συμφέροντος καθορίζεται σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες στα κράτη μέλη ή στους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να συμπεριληφθεί η παρούσα σημαντική διευκρίνιση στο διατακτικό της πρότασης. Επιπλέον, ο ΕΕΠΔ και το ΕΣΠΔ θεωρούν **αναγκαίο να ορίσει ο νομοθέτης πολύ αυστηρότερα τις υποθέσεις έκτακτης ανάγκης**. Ο ορισμός της «κατάστασης έκτακτης ανάγκης σε τομείς δημόσιου συμφέροντος» που περιέχεται στο άρθρο 2 παράγραφος 10 της πρότασης θα πρέπει, συνεπώς, να τροποποιηθεί ώστε να οριοθετηθούν σαφέστερα τα είδη των καταστάσεων που θα αποτελούσαν κατάσταση έκτακτης ανάγκης σε τομείς δημόσιου συμφέροντος.

⁴⁷ Βλ., μεταξύ άλλων, ΔΕΕ, C-175/20, «SS» SIA κατά Valsts ierēnumu dienests, ECLI:EU:C:2022:124, παράγραφος 83.

⁴⁸ Το άρθρο 2 παράγραφος 10 ορίζει την «κατάσταση έκτακτης ανάγκης σε τομείς δημόσιου συμφέροντος» ως «εξαιρετική κατάσταση που επηρεάζει αρνητικά τον πληθυσμό της Ένωσης, ενός κράτους μέλους ή μέρους αυτού, με κίνδυνο σοβαρών και διαρκών επιπτώσεων στις συνθήκες διαβίωσης ή στην οικονομική σταθερότητα, ή με κίνδυνο σημαντική υποβάθμιση των οικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην Ένωση ή στο/στα οικείο/-α κράτος/-η μέλος/-η.

79. Το σενάριο του στοιχείου γ) του άρθρου 15 της πρότασης παρουσιάζει στην πραγματικότητα δύο πολύ διαφορετικές περιπτώσεις χρήσης: την πρώτη στην οποία θα χορηγούνταν πρόσβαση στα δεδομένα για την εξυπηρέτηση δημόσιου συμφέροντος· τη δεύτερη στην οποία θα χορηγούνταν πρόσβαση στα δεδομένα για τη μείωση του διοικητικού φόρτου. Όσον αφορά την πρώτη περίπτωση χρήσης, η αναφορά στην έλλειψη διαθέσιμων δεδομένων που εμποδίζει τον φορέα του δημόσιου τομέα να εκπληρώσει ένα συγκεκριμένο καθήκον προς το δημόσιο συμφέρον είναι **ιδιαίτερα προβληματική** σε σχέση με την απαίτηση της «ποιότητας του δικαίου» (περιλαμβανομένης της προβλεψιμότητας) που προβλέπει παρεμβάσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα. Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση χρήσης, η **απλή μείωση του διοικητικού φόρτου μπορεί δύσκολα να αντισταθμίσει τον αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερομένων**. Ταυτόχρονα, δεν θα πληρούσε την απαίτηση της αναγκαιότητας της παρέμβασης στα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τάσσονται ειδικότερα υπέρ μιας σαφέστερης οριοθέτησης των περιστάσεων υπό τις οποίες μπορεί να υποβληθεί η αίτηση.
80. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι οι **κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** στις οποίες πρέπει να έχουν πρόσβαση οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν είναι επαρκώς καθορισμένες⁴⁹. Ωστόσο, η υποχρέωση παροχής δεδομένων θα μπορούσε να επεκταθεί σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από συσκευές που αποτελούν το IoT⁵⁰ και το IoB. Οι εν λόγω πληροφορίες θα μπορούσαν να αφορούν ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλα ευαίσθητα δεδομένα, όπως τοποθεσία που θα επέτρεπε τη συναγωγή οικείων συμπερασμάτων σχετικά με τη ζωή του υποκειμένου των δεδομένων.
81. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν επίσης ότι οι **εγγυήσεις για τα υποκείμενα των δεδομένων** δεν διατυπώνονται επαρκώς στην πρόταση. Ειδικότερα, το άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της πρότασης (το οποίο αφορά το **περιεχόμενο των αιτήσεων** παροχής δεδομένων από τη δημόσια αρχή) αναφέρεται στον σεβασμό των νόμιμων σκοπών του κατόχου των δεδομένων, αλλά όχι στους κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο β) της πρότασης, ο φορέας του δημόσιου τομέα που έχει λάβει δεδομένα εφαρμόζει τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που διασφαλίζουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων. Εν προκειμένω, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ τονίζουν ότι τα προαναφερθέντα μέτρα πρέπει να λαμβάνονται πρωτίστως κατά τη στιγμή της συλλογής των δεδομένων και όχι μετά τη διαβίβασή τους.
82. Το άρθρο 17 παράγραφος 2 στοιχείο δ) της πρότασης ορίζει ότι η αίτηση αφορά, στο μέτρο του δυνατού, **δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα**. Η εν λόγω διασφάλιση συνοδεύεται από τη διάταξη του άρθρου 18 παράγραφος 5, σύμφωνα με την οποία, όταν η συμμόρφωση με το αίτημα απαιτεί την κοινολόγηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο κάτοχος των δεδομένων καταβάλλει εύλογες προσπάθειες για την ψευδωνυμοποίηση των δεδομένων, στον βαθμό που το αίτημα μπορεί να ικανοποιηθεί με ψευδωνυμοποιημένα δεδομένα. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το άρθρο 18 παράγραφος 5 θα πρέπει να τροποποιηθεί έτσι ώστε ο κάτοχος των δεδομένων να υποχρεούται να ψευδωνυμοποιεί τα δεδομένα και όχι απλώς να «καταβάλλει εύλογες προσπάθειες». Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ καλούν τα συννομοθετικά όργανα να διαγράψουν την αναφορά «να καταβάλλει εύλογες προσπάθειες», δεδομένου ότι η εν λόγω αναφορά φαίνεται να περιορίζει την υποχρέωση

⁴⁹ Η αιτιολογική σκέψη 56 αναφέρεται σε «δεδομένα που τηρούνται από μια επιχείρηση».

⁵⁰ Αιτιολογική σκέψη 14.

του κατόχου των δεδομένων και υπενθυμίζουν ότι η ψευδωνυμοποίηση μετριάξει τους κινδύνους για τα υποκείμενα των δεδομένων μειώνοντας τον όγκο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία και τον αντίκτυπο ενδεχόμενης παραβίασης δεδομένων. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν στα συννομοθετικά όργανα να λάβουν υπόψη ότι ενδέχεται να χρειαστεί να εφαρμοστούν και άλλες κατάλληλες εγγυήσεις σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ από τον κάτοχο των δεδομένων, ιδίως κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που διασφαλίζουν την ελαχιστοποίηση, την ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

83. Γενικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι ο φορέας του δημόσιου τομέα διαθέτει **ευρεία διακριτική ευχέρεια** όταν ζητεί παροχή δεδομένων σύμφωνα με την πρόταση, δεδομένου ότι το αίτημά του (και όχι η ίδια η πρόταση) προσδιορίζει μεταξύ άλλων: ποια δεδομένα ζητούνται [άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο α)]· την «εξαιρετική ανάγκη» (στοιχείο β), η οποία καθορίζεται μόνο σε περίπτωση κατάστασης έκτακτης ανάγκης σε τομείς δημόσιου συμφέροντος σύμφωνα με τις καθιερωμένες διαδικασίες· τον σκοπό του αιτήματος, καθώς και την προβλεπόμενη χρήση και τη διάρκεια «της χρήσης» [στοιχείο γ)].
84. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η πρόταση θα πρέπει να **ορίζει σαφέστερα το πεδίο εφαρμογής και τον τρόπο άσκησης της εξουσίας από τον φορέα του δημόσιου τομέα** για να προστατεύει τα φυσικά πρόσωπα από αυθαίρετες παρεμβάσεις⁵¹. Ειδικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ⁵², η νομοθεσία που παρέχει τη νομική βάση για τα επίμαχα μέτρα πρέπει να θεσπίζει σαφείς και ακριβείς κανόνες που να διέπουν **το πεδίο εφαρμογής και την εφαρμογή** του εν λόγω μέτρου και να επιβάλλουν έναν **ελάχιστο αριθμό απαιτήσεων** ούτως ώστε τα πρόσωπα των οποίων τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θίγονται να έχουν **επαρκείς εγγυήσεις** ότι προστατεύονται αποτελεσματικά τα δεδομένα τους από κινδύνους καταχρήσεως. Η εν λόγω νομοθεσία πρέπει να ορίζει υπό ποιες περιστάσεις και υπό ποιες συνθήκες μπορεί να ληφθεί μέτρο το οποίο προβλέπει την επεξεργασία τέτοιων δεδομένων, προκειμένου να διασφαλίζεται κατά τον τρόπο αυτόν ότι η επέμβαση θα περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο. Η ανάγκη για τέτοιες εγγυήσεις είναι ακόμη μεγαλύτερη όταν διακυβεύεται η προστασία των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
85. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 3 της πρότασης, οι φορείς του δημόσιου τομέα **δεν καθιστούν διαθέσιμα για περαιτέρω χρήση δεδομένα που λαμβάνονται κατά την έννοια της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024**. Ωστόσο, το άρθρο 17 παράγραφος 4 επιτρέπει την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 15 ή την ανταλλαγή δεδομένων με τρίτα μέρη σε περιπτώσεις εξωτερικής ανάθεσης «τεχνικών επιθεωρήσεων ή άλλων καθηκόντων» από φορείς του δημόσιου τομέα. Δεδομένου του ευρέος πεδίου εφαρμογής του άρθρου 15, ο περιορισμός της περαιτέρω χρήσης των δεδομένων, περιλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, δεν ορίζεται με αρκετά συγκεκριμένο τρόπο. Επιπλέον, η αιτιολογική σκέψη 65 της πρότασης ορίζει ότι

⁵¹ Βλ., στο πλαίσιο αυτό, κατευθυντήριες γραμμές του ΕΕΠΔ σχετικά με την αξιολόγηση της αναλογικότητας των μέτρων που περιορίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, οι οποίες αναφέρονται, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες εγγυήσεις: την κοινοποίηση στο θιγόμενο πρόσωπο· τη διάταξη για τη διατήρηση των δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση· τη διάταξη για τη μη αναστρέψιμη καταστροφή των δεδομένων στο τέλος της περιόδου διατήρησης. Βλ., επίσης, ΔΕΕ, C-175/ 20, «SS» SIA κατά Valsts ierēmtumu dienests, ECLI:EU:C:2022:124, παράγραφος 64, αλλά και επίσης, παράγραφοι 83 και 84.

⁵² Βλ. ΔΕΕ, C-623/17, *Privacy International κατά Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs*, ECLI:EU:C:2020:790, παράγραφος 68.

«τα δεδομένα που διατίθενται σε φορείς του δημόσιου τομέα και σε θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης λόγω εξαιρετικής ανάγκης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό για τον οποίο ζητήθηκαν, εκτός εάν ο κάτοχος των δεδομένων που κατέστησε διαθέσιμα τα δεδομένα έχει συμφωνήσει ρητά να χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα για άλλους σκοπούς.» Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν ότι, στον βαθμό που το αίτημα αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, οποιαδήποτε επεξεργασία για σκοπό διαφορετικό από εκείνον για τον οποίο έχουν συλλεχθεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα διέπεται από το άρθρο 6 παράγραφος 4 του ΓΚΠΔ ή/και το άρθρο 6 του κανονισμού EUDPR, παρά τη συναίνεση του κατόχου των δεδομένων. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να τροποποιηθούν αναλόγως οι εν λόγω διατάξεις.

86. Το **άρθρο 21** της πρότασης επιτρέπει την περαιτέρω διαβίβαση των δεδομένων από φορείς του δημόσιου τομέα **σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα με σκοπό τη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τον σκοπό για τον οποίο ζητήθηκαν τα δεδομένα**. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν την ανάγκη για **κατάλληλες εγγυήσεις**, λαμβάνοντας υπόψη τον δυνητικά ευαίσθητο χαρακτήρα των επίμαχων δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 89 του ΓΚΠΔ και το άρθρο 13 του κανονισμού EUDPR.
87. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ υπενθυμίζουν επίσης, όπως αναφέρεται στη δήλωση του ΕΣΠΔ σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τη στρατηγική για τα δεδομένα, ότι «θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις εγγυήσεις όσον αφορά την επεξεργασία για τους σκοπούς της επιστημονικής έρευνας, διασφαλίζοντας τη νόμιμη, υπεύθυνη και δεοντολογική διαχείριση των δεδομένων, όπως **απαιτήσεων ελέγχου** για τους ερευνητές που θα έχουν πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό δυνητικά ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»⁵³. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν την ενσωμάτωση των εν λόγω απαιτήσεων στην πρόταση.
88. Όσον αφορά το άρθρο 18 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι θα πρέπει να διευκρινιστεί η αναφορά στην «τομεακή νομοθεσία» (που καθορίζει τις ειδικές ανάγκες σχετικά με τη διαθεσιμότητα δεδομένων βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 2). Μια ειδική παρατήρηση αφορά το άρθρο 18 παράγραφος 6, το οποίο καθορίζει την αρμοδιότητα της αρχής που αναφέρεται στο άρθρο 31 σε περίπτωση, μεταξύ άλλων, αμφισβήτησης της εκτέλεσης της αίτησης. Δεδομένου ότι η αιτούσα αρχή μπορεί να είναι θεσμικό όργανο, λοιπό όργανο ή οργανισμός της ΕΕ, το άρθρο 31 θα πρέπει να περιλαμβάνει τον ΕΕΠΔ και παραπομπή στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1725. Στην παρούσα διάταξη θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται αναφορά στην κοινοποίηση της αίτησης στο υποκείμενο των δεδομένων και στη δυνατότητα του υποκειμένου των δεδομένων (όχι μόνο για τον κάτοχο των δεδομένων) να προσβάλει την αίτηση, καθώς και στο δικαίωμά του σε αποτελεσματική δικαστική προσφυγή κατά της αίτησης.
89. Όσον αφορά το άρθρο 19 της πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ παρατηρούν ότι ο ευρύς ορισμός των σκοπών αποδυναμώνει επίσης την εγγύηση βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 1 στοιχείο α). Επιπλέον, η περίοδος διατήρησης των δεδομένων που εφαρμόζεται ανάλογα με τον σκοπό της επεξεργασίας των δεδομένων θα πρέπει να ορίζεται με σαφήνεια από την αρχή.
90. Το άρθρο 16 παράγραφος 2 της πρότασης ορίζει ότι «τα δικαιώματα που απορρέουν από το παρόν κεφάλαιο δεν ασκούνται από φορείς του δημόσιου τομέα για τη διεξαγωγή δραστηριοτήτων πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών ή διοικητικών αδικημάτων ή εκτέλεσης

⁵³ Δήλωση του ΕΣΠΔ σχετικά με τη δέσμη μέτρων για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τη στρατηγική για τα δεδομένα, που εγκρίθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2021, σελ. 7.

ποινικών κυρώσεων, ή για τις τελωνειακές ή φορολογικές αρχές. «Το παρόν κεφάλαιο δεν θίγει το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο για την πρόληψη, τη διερεύνηση, τον εντοπισμό ή τη δίωξη ποινικών ή διοικητικών αδικημάτων ή την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων, ή για την τελωνειακή ή φορολογική διοίκηση (υπογράμμισή δική μας).

91. Ως προκαταρκτική παρατήρηση, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η διάταξη του άρθρου 16 παράγραφος 2 δεν εναρμονίζεται με το άρθρο 1 παράγραφος 4, το οποίο ορίζει ότι η πρόταση, σε όλες τις διατάξεις της, δεν επηρεάζει ορισμένες δραστηριότητες επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και αρμοδιότητες που διαφέρουν εν μέρει από εκείνες που προσδιορίζονται στο άρθρο 16 παράγραφος 2. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η αιτιολογική σκέψη 60 της πρότασης επιβεβαιώνει ήδη ότι οι φορείς του δημόσιου τομέα και τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης θα πρέπει να *βασίζονται στις αρμοδιότητές τους βάσει της τομεακής νομοθεσίας* για την άσκηση των καθηκόντων τους στους τομείς της πρόληψης, της διερεύνησης, της ανίχνευσης ή της δίωξης ποινικών και διοικητικών αδικημάτων, της εκτέλεσης ποινικών και διοικητικών κυρώσεων, καθώς και της συλλογής δεδομένων για φορολογικούς ή τελωνειακούς σκοπούς.
92. Ωστόσο, δεδομένης της ειδικής φύσης και της αποστολής των φορέων του δημόσιου τομέα και των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης που εκτελούν τέτοια καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι οι εν λόγω οντότητες θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου V. Πράγματι, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι οι εν λόγω οντότητες θα πρέπει μόνο να είναι σε θέση να υποχρεώνουν τους κατόχους δεδομένων να διαθέτουν δεδομένα σύμφωνα με τις εξουσίες που προβλέπονται αποκλειστικά από την τομεακή νομοθεσία. Επιπλέον, ιδίως όσον αφορά τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να προσδιορίζονται ρητά οι οντότητες που θα μπορούσαν να ζητήσουν δεδομένα σύμφωνα με το κεφάλαιο V, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις αρμοδιότητές τους, όπως ορίζονται στις ιδρυτικές τους πράξεις, στο διατακτικό της πρότασης.
93. Οι εν λόγω συστάσεις δεν θίγουν την ανάγκη να διευκρινιστεί επαρκώς ο υπερβολικά ευρύς ορισμός της «κατάστασης έκτακτης ανάγκης σε τομείς δημόσιου συμφέροντος» στο άρθρο 2 παράγραφος 10 που θα δικαιολογούσε την άσκηση της εξουσίας πρόσβασης στα δεδομένα.

3.8 Διεθνείς εγγυήσεις για τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα (Κεφάλαιο VII της πρότασης)

94. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τις διατάξεις της πρότασης που αφορούν την πρόσβαση σε δεδομένα, οι οποίες περιορίζονται μόνο σε δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα και φαίνεται να αντικατοπτρίζουν τις διατάξεις του άρθρου 48 του ΓΚΠΔ. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι, κατ' ουσίαν, το άρθρο 27 αφορά κυρίως αιτήματα πρόσβασης και όχι διαβιβάσεις. Η έννοια της «διαβίβασης» έχει συγκεκριμένη έννοια στο πλαίσιο του ΓΚΠΔ που συνεπάγεται υποχρεώσεις για την πλαισίωσή τους. Προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση όσον αφορά τα δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ προτείνουν να γίνεται αναφορά μόνο στην πρόσβαση και να διαγραφεί η έννοια της διαβίβασης από το παρόν άρθρο.
95. Επιπλέον, θα ήταν χρήσιμη μια διευκρίνιση όσον αφορά την αλληλεπίδραση μεταξύ του άρθρου 27 παράγραφος 1 και του άρθρου 27 παράγραφος 2 και του άρθρου 27 παράγραφος 3 της πρότασης. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη δήλωση του άρθρου 27 παράγραφος 1, η οποία καλύπτει κάθε κίνδυνο κυβερνητικής πρόσβασης σε δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα

που θα δημιουργούσε σύγκρουση με το δίκαιο της Ένωσης ή το εθνικό δίκαιο του οικείου κράτους μέλους. Ωστόσο, η τελική διατύπωση της διάταξης, «με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 ή 3», θα πρέπει να αναθεωρηθεί ώστε να καταστεί σαφές ότι ακόμη και αν δεν υπάρχει αίτηση, τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση, δηλαδή ανεξάρτητα από οποιαδήποτε αίτηση για πρόσβαση σε δεδομένα από τρίτη χώρα. Πράγματι, δεδομένου ότι οι πληροφορίες σχετικά με ένα αίτημα δεν είναι πάντα διαθέσιμες, είναι σημαντικό να τεθεί σε εφαρμογή το μέτρο για να αποφευχθεί αυτή η δυνατότητα πρόσβασης. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ διερωτώνται επίσης εάν η λέξη «εύλογο» στην παράγραφο 1 δεν μειώνει τον αντίκτυπο των μέτρων. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ θα πρότειναν να διαγραφεί η λέξη «εύλογο» προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των εν λόγω μέτρων ή να αντικατασταθεί από έναν πιο επιτακτικό όρο, όπως «αναγκαίο».

96. Επιπλέον, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι, σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 3 της πρότασης, οι πάροχοι υπηρεσιών επεξεργασίας δεδομένων που λαμβάνουν απόφαση για τη διαβίβαση ή την παροχή πρόσβασης σε δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται στην Ένωση από δικαστήριο ή διοικητική αρχή τρίτης χώρας μπορούν να ζητούν τη γνώμη των αρμόδιων αρχών ή φορέων σύμφωνα με την πρόταση, προκειμένου να διαπιστώνουν κατά πόσον πληρούνται οι εφαρμοστέοι όροι πρόσβασης. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη εν λόγω διάταξη, η οποία απαιτεί διαβούλευση με την αρμόδια αρχή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Ωστόσο, οι συνέπειες της γνώμης της αρμόδιας αρχής δεν διευκρινίζονται στη διάταξη. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ προτείνουν να προστεθεί ότι *«Εάν η γνώμη των αρμόδιων αρχών καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις, ιδίως επειδή η απόφαση αφορά εμπορικής ευαισθητά δεδομένα ή θίγει τα συμφέροντα της Ένωσης ή των κρατών μελών της σε θέματα εθνικής ασφάλειας ή άμυνας, τότε ο αποδέκτης δεν παρέχει πρόσβαση στα δεδομένα»*.

3.9 Εφαρμογή και επιβολή (Κεφάλαιο IX της πρότασης)

97. Ως γενικό σχόλιο σχετικά με τις διατάξεις για τη διακυβέρνηση αυτού του κανονισμού, το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ θα ήθελαν να υπογραμμίσουν τους κινδύνους που ενέχει η πρόταση, η οποία δεν εναρμονίζει την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού μεταξύ των κρατών μελών, δεν προβλέπει ευρωπαϊκό μηχανισμό συνεκτικότητας που θα μπορούσε να διασφαλίσει τη συνεπή εφαρμογή του παρόντος κανονισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, ούτε προβλέπει εναρμονισμένες κυρώσεις, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος άγρας ευνοϊκότερης δικαιοδοσίας (forum shopping).
98. Το άρθρο 31 της πρότασης προβλέπει ότι κάθε κράτος μέλος ορίζει μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές ως υπεύθυνες για την εφαρμογή και την επιβολή της Πράξης για τα δεδομένα και ότι τα κράτη μέλη μπορούν να συστήσουν μία ή περισσότερες νέες αρχές ή να βασιστούν σε υφιστάμενες αρχές. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν τον κίνδυνο επιχειρησιακών δυσκολιών που ενδέχεται να προκύψουν από τον ορισμό περισσότερων από μία αρμόδιων αρχών που θα είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή και την επιβολή του εν λόγω κανονισμού. Το ΕΣΠΑ και ο ΕΕΠΔ έχουν σοβαρές ανησυχίες ότι το εν λόγω σχέδιο αρχιτεκτονικής διακυβέρνησης θα οδηγήσει σε πολυπλοκότητα και σύγχυση τόσο για τους οργανισμούς όσο και για τα υποκείμενα των δεδομένων, αποκλίσεις στις ρυθμιστικές προσεγγίσεις σε ολόκληρη την Ένωση και, ως εκ τούτου, θα επηρεάσει τη συνέπεια όσον αφορά την παρακολούθηση και την επιβολή.
99. Όσον αφορά τις τομεακές αρχές, η διάταξη του άρθρου 31 παράγραφος 2 στοιχείο β) είναι αρκετά ασαφής και δεν παρέχει επαρκή καθοδήγηση σχετικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των

αρμόδιων αρχών, των αρχών προστασίας δεδομένων και των τομεακών αρχών που σχετίζονται με την εφαρμογή της πρότασης, αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο αλληλεπικάλυψης και σύγκρουσης αρμοδιοτήτων. Για παράδειγμα, ο ακριβής ρόλος των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της προστασίας των καταναλωτών (που αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 82 και στα άρθρα 36 και 37 του παρόντος κανονισμού) δεν ορίζεται στο κεφάλαιο IX της πρότασης. Οι εξουσίες και τα καθήκοντα των διαφόρων αρμόδιων αρχών θα πρέπει να καθοριστούν με σαφήνεια, ιδίως όσον αφορά την επιβολή των διαφόρων διατάξεων της πρότασης. Για παράδειγμα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν στα συννομοθετικά όργανα να καθορίσουν ποια αρχή είναι αρμόδια για την εφαρμογή και την επιβολή του κεφαλαίου IV της πρότασης σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες που αφορούν την πρόσβαση σε δεδομένα και τη χρήση τους μεταξύ επιχειρήσεων. Επιπλέον, η αλληλεπίδραση μεταξύ του μοντέλου διακυβέρνησης της πρότασης και εκείνων που προβλέπονται από τις τομεακές νομοθεσίες (π.χ. με τις αρμόδιες αρχές που θεσπίζονται από τον κανονισμό για τον χώρο δεδομένων υγείας) θα πρέπει να καταστεί σαφέστερη και λεπτομερέστερη, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και να αποφευχθεί η σύγχυση.

100. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τον ορισμό εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων ως αρμόδιων αρχών υπεύθυνων για την παρακολούθηση της εφαρμογής της πρότασης όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα [άρθρο 31 παράγραφος 2 στοιχείο α)]. Η εν λόγω ονομασία είναι σημαντική για την αποφυγή ασυνέπειας και πιθανής σύγκρουσης μεταξύ των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και του ΓΚΠΔ, καθώς και για τη διατήρηση του θεμελιώδους δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως ορίζεται στο άρθρο 16 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 8 του Χάρτη. Ωστόσο, η αρμοδιότητα των εποπτικών αρχών είναι «με την επιφύλαξη της παραγράφου 1». Δεν είναι σαφές πώς μια τέτοια διάταξη θα μπορούσε να επηρεάσει την αρμοδιότητα των εποπτικών αρχών προστασίας δεδομένων και των τομεακών αρχών. Ως εκ τούτου, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ καλούν τα συννομοθετικά όργανα να τροποποιήσουν την εν λόγω διάταξη, ώστε να αρθεί κάθε ασάφεια.
101. Επιπλέον, δεν είναι σαφής ο τρόπος με τον οποίο το άρθρο 31 παράγραφος 1 αλληλεπιδρά με το άρθρο 31 παράγραφος 4 της πρότασης. Η πρόταση προβλέπει πολλά σενάρια, τα οποία στερούνται σαφήνειας. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι η πρόταση, όπως έχει συνταχθεί επί του παρόντος, θα μπορούσε να οδηγήσει σε συγκρούσεις απόδοσης ευθυνών, πολυπλοκότητα για τους οργανισμούς και τα υποκείμενα των δεδομένων, καθώς και σε κατακερματισμό της εποπτείας μεταξύ των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, για λόγους σαφήνειας, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν τη διαγραφή της αναφοράς «με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου» (άρθρο 31 παράγραφος 2). Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν επίσης θερμά στα συννομοθετικά όργανα να αποσαφηνίσουν το άρθρο 31 παράγραφοι 1 και 4 και να θεσπίσουν σαφείς διατάξεις σχετικά με τον ορισμό αρμόδιων αρχών, αρχών για την προστασία των δεδομένων, τομεακών και συντονιστικών αρχών, την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των εν λόγω αρχών και τον μηχανισμό συνεργασίας. Ειδικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ επισημαίνουν την απουσία καθορισμένων εξουσιών και καθηκόντων της συντονιστικής αρμόδιας αρχής στην πρόταση, και συνιστούν στα συννομοθετικά όργανα να διορθώσουν το γεγονός αυτό.
102. Το άρθρο 31 παράγραφος 3 της πρότασης ορίζει την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι τα αντίστοιχα καθήκοντα και οι εξουσίες των αρμόδιων αρχών που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου είναι σαφώς καθορισμένα. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι πολλές από αυτές τις εξουσίες και τα καθήκοντα είναι παρόμοια με εκείνα που ανατίθενται στις εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 58 του ΓΚΠΔ. Ωστόσο, το ΕΣΠΔ και ο

ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το άρθρο 31 παράγραφος 3 της πρότασης δεν εναρμονίζει τα καθήκοντα και τις εξουσίες των αρμόδιων αρχών μεταξύ των κρατών μελών και η αλληλεπίδραση μεταξύ της εν λόγω διάταξης και του ΓΚΠΔ δεν είναι σαφής. Επιπλέον, δεν είναι σαφές πώς αυτά τα καθήκοντα και οι εξουσίες που απαριθμούνται στο άρθρο 31 παράγραφος 3 της πρότασης θα επηρεάσουν τα καθήκοντα και τις εξουσίες που ασκούνται από τις εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Από το άρθρο 31 παράγραφος 2 στοιχείο α) θα μπορούσε να γίνει κατανοητό ότι τα καθήκοντα και οι εξουσίες των εποπτικών αρχών της προστασίας των δεδομένων είναι εκείνα που ορίζονται στα κεφάλαια VI και VII του ΓΚΠΔ. Ωστόσο, δεν είναι σαφές εάν θα ανατεθούν νέα καθήκοντα και εξουσίες στις εν λόγω αρχές από την πρόταση, και εάν αυτό συμβαίνει με τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω αρχές θα αλληλεπιδρούν με τα καθήκοντα και τις εξουσίες που ανατίθενται στις εποπτικές αρχές προστασίας δεδομένων από τον ΓΚΠΔ. Προκειμένου να διασφαλιστεί η σαφήνεια και η συνοχή της παρακολούθησης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να καθοριστεί με σαφήνεια ο προβλεπόμενος ρόλος των εποπτικών αρχών της προστασίας των δεδομένων στο πλαίσιο της πρότασης.

103. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ εκφράζουν την ικανοποίησή τους για το άρθρο 31 παράγραφος 6 της πρότασης, το οποίο ορίζει ότι οι αρμόδιες αρχές παραμένουν απαλλαγμένες από κάθε εξωτερική επιρροή και δεν ζητούν ούτε δέχονται οδηγίες από καμία άλλη οντότητα. Προκειμένου να αποσαφηνιστεί και να ενισχυθεί η εν λόγω διάταξη, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να αναφέρεται ρητά στην πρόταση ο ανεξάρτητος χαρακτήρας των αρμόδιων αρχών.
104. Σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 1 της πρότασης, με την επιφύλαξη κάθε άλλης διοικητικής ή δικαστικής προσφυγής, τα φυσικά και νομικά πρόσωπα έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν καταγγελία, ατομικά ή, κατά περίπτωση, συλλογικά, στην αντίστοιχη αρμόδια αρχή του κράτους μέλους της συνήθους διαμονής, του τόπου εργασίας ή εγκατάστασής τους, εάν θεωρούν ότι έχουν παραβιαστεί τα δικαιώματά τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
105. Το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας σύμφωνα με το άρθρο 32 μπορεί να εγείρει επιχειρησιακές δυσκολίες, καθώς δεν είναι σαφές με ποιον τρόπο τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα θα καθορίσουν εάν πρόκειται για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και ποια αρχή είναι αρμόδια να χειριστεί την καταγγελία τους. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν θερμά στα νομοθετικά όργανα να προβλέψουν έναν σαφή και ακριβή μηχανισμό συνεργασίας για τον χειρισμό των καταγγελιών μεταξύ των αρμόδιων αρχών (δηλαδή των εποπτικών αρχών της προστασίας των δεδομένων, των τομεακών αρχών και των συντονιστικών αρχών), και να δημιουργήσουν μια σαφή πύλη καταγραφής για τους καταγγέλλοντες. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ θεωρούν ότι το άρθρο 32 παράγραφοι 2 και 3 είναι ανεπαρκή και δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες ούτε για τους καταγγέλλοντες ούτε για τις εποπτικές αρχές. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να οριστούν οι συντονιστικές αρχές ως σημείο καταγραφής για όλες τις καταγγελίες που σχετίζονται με τον παρόντα κανονισμό, με καθήκον να τις διανέμουν σε άλλες αρμόδιες αρχές. Ειδικότερα, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να αναφέρεται ρητά ότι το κεφάλαιο VIII του ΓΚΠΔ δεν επηρεάζεται από το παρόν άρθρο.
106. Επίσης, δεν είναι σαφές με ποιον τρόπο η εν λόγω διάταξη θα αλληλεπιδρά με τον «μηχανισμό μίας στάσης» που προβλέπεται στο άρθρο 56 του ΓΚΠΔ για τη διασυννοριακή επεξεργασία όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
107. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν την απουσία ειδικών διατάξεων σχετικά με το δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής οποιουδήποτε θιγόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου όσον

αφορά τη μη ανάληψη δράσης σε σχέση με καταγγελία που υποβλήθηκε στις αρμόδιες αρχές, καθώς και όσον αφορά τις αποφάσεις των αρμόδιων αρχών στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε παράλληλα και ασυνεπή καθεστώτα μεταξύ της επιβολής βάσει του ΓΚΠΔ (για την οποία προβλέπεται δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής) και της πρότασης.

108. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η αιτιολογική σκέψη 82, το άρθρο 36 και το άρθρο 37 της πρότασης προβλέπουν τη δυνατότητα χρήσης του μηχανισμού του δικτύου συνεργασίας της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών και τη δυνατότητα άσκησης αντιπροσωπευτικών αγωγών μέσω της τροποποίησης των παραρτημάτων του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828. Δεν είναι σαφές πώς και σε ποιο βαθμό ο μηχανισμός του δικτύου συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών θα αλληλεπιδράσει με το εν λόγω δικαίωμα υποβολής καταγγελίας.
109. Όσον αφορά το άρθρο 33, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η πρόταση δεν εναρμονίζει τις κυρώσεις για τις παραβάσεις της πρότασης (ούτε προσδιορίζει τις παραβάσεις που πρέπει να τιμωρούνται, τα πρόστιμα για τις παραβάσεις των διατάξεών της, ούτε τις αρχές ή τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων). Για παράδειγμα, δεν είναι σαφές πώς και ποια αρχή θα είναι υπεύθυνη για την επιβολή του άρθρου 5 παράγραφος 2, το οποίο απαγορεύει στους ρυθμιστές της πρόσβασης να ενεργούν ως τρίτα μέρη με τους οποίους ένας χρήστης μπορεί να μοιραστεί τα δεδομένα του, και ποιες κυρώσεις θα ισχύουν. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν στα συννομοθετικά όργανα να αποσαφηνίσουν την αλληλεπίδραση μεταξύ της πρότασης και της DMA όσον αφορά την επιβολή της παρούσας διάταξης και τις εφαρμοστέες κυρώσεις.
110. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι η εν λόγω διάταξη, η οποία περιορίζει την εκτελεστότητα της πρότασης (τη δυνατότητα επιβολής εναρμονισμένων κυρώσεων) και, ενδεχομένως, οδηγεί σε άγρα ευνοϊκότερης δικαιοδοσίας (forum-shopping) για το πιο επιεικές κράτος μέλος, είναι επιζήμια για τον δεδηλωμένο στόχο της πρότασης να διασφαλιστεί η δίκαιη κατανομή της αξίας των δεδομένων μεταξύ των παραγόντων της οικονομίας των δεδομένων.
111. Όσον αφορά το άρθρο 34, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν στην Επιτροπή να διαβουλευτεί με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων κατά την ανάπτυξη και τη σύσταση μη δεσμευτικών υποδειγμάτων συμβατικών όρων για την πρόσβαση και τη χρήση δεδομένων, όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
112. Τέλος, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν την απουσία ευρωπαϊκού πλαισίου συνεργασίας στην πρόταση. Λαμβανομένου υπόψη του αντικτύπου της πρότασης σε όλα τα κράτη μέλη και της μεγάλης ποσότητας διασυννομοθετικής επεξεργασίας που θα μπορούσε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, προκαλεί κατάπληξη το γεγονός ότι η παρούσα πρόταση δεν προβλέπει σαφή ευρωπαϊκό μηχανισμό συνεργασίας προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή της μεταξύ των κρατών μελών (ιδίως όσον αφορά τον χειρισμό των καταγγελιών και λαμβάνοντας υπόψη την πιθανή συμμετοχή των διαφόρων τομεακών αρμόδιων αρχών). Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι το άρθρο 31 παράγραφος 3 στοιχείο στ) της πρότασης είναι ανεπαρκές από την άποψη αυτή και συνιστούν στα συννομοθετικά όργανα να θεσπίσουν σαφείς κανόνες προκειμένου να διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων αρχών.
113. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ χαιρετίζουν τον ορισμό εθνικών αρχών προστασίας δεδομένων ως αρμόδιων αρχών για την παρακολούθηση της εφαρμογής της πρότασης όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ζητούν από τα συννομοθετικά όργανα να ορίσουν επίσης

εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων ως συντονιστικές αρμόδιες αρχές βάσει της παρούσας πρότασης.

114. Οι αρχές προστασίας δεδομένων διαθέτουν μοναδική εμπειρογνωμοσύνη, τόσο νομική όσο και τεχνική, όσον αφορά την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της επεξεργασίας δεδομένων, την παροχή καθοδήγησης σε ψηφιακούς παίκτες και υποκείμενα των δεδομένων, καθώς και τη χρήση του μηχανισμού αλληλορύθμισης, τοποθετώντας τα στο επίκεντρο του τοπίου της ψηφιακής ρύθμισης.
115. Επιπλέον, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ είναι της γνώμης ότι, δεδομένου ότι ο ΓΚΠΔ εφαρμόζεται όταν τα δεδομένα προσωπικού και μη προσωπικού χαρακτήρα σε ένα σύνολο δεδομένων είναι άρρηκτα συνδεδεμένα, ο ρόλος των αρχών προστασίας δεδομένων θα πρέπει να υπερισχύει στην αρχιτεκτονική διακυβέρνησης της παρούσας πρότασης. Τα συννομοθετικά όργανα θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η εν λόγω διακυβέρνηση αντικατοπτρίζει την κυριαρχία του θεμελιώδους δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που κατοχυρώνεται στο άρθρο 16 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 8 του Χάρτη, και να διαφυλάσσει την ανεξαρτησία των αρχών προστασίας των δεδομένων.
116. Ο ορισμός συντονιστικών αρμόδιων αρχών άλλων από τις αρχές προστασίας δεδομένων θα μπορούσε να επηρεάσει τη συνέπεια όσον αφορά την παρακολούθηση της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ και να οδηγήσει σε πραγματική πολυπλοκότητα για τους ψηφιακούς παίκτες και τα υποκείμενα των δεδομένων.
117. Το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ σημειώνουν ότι ο ΕΕΠΔ αναφέρεται μόνο στο άρθρο 33 παράγραφος 4 της πρότασης, το οποίο αναφέρεται σε κυρώσεις (για παραβάσεις της διάταξης σχετικά με την πρόσβαση των δημόσιων φορέων σε δεδομένα, κεφάλαιο V) και δεν περιλαμβάνεται ως «αρμόδια αρχή» στο άρθρο 31 της πρότασης. Έχοντας υπόψη τον εποπτικό ρόλο του ΕΕΠΔ ως αρχής προστασίας δεδομένων για τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το γεγονός ότι ορισμένα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν επίσης να ενεργούν ως χρήστες ή κάτοχοι δεδομένων κατά την έννοια της παρούσας πρότασης, το ΕΣΠΔ και ο ΕΕΠΔ συνιστούν να συμπεριληφθεί **παραπομπή στον ΕΕΠΔ ως αρμόδιας αρχής στο άρθρο 31 παράγραφος 2 στοιχείο α) για την εποπτεία της συνολικής πρότασης, στον βαθμό που αφορά τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης.** Επιπλέον, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι, κατά περίπτωση, εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, το άρθρο 62 του κανονισμού 2018/1725.

Βρυξέλλες, 4 Μαΐου 2022

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας
Δεδομένων

Η Πρόεδρος

(Andrea Jelinek)

Για τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας
Δεδομένων

Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

(Wojciech Wiewiorowski)